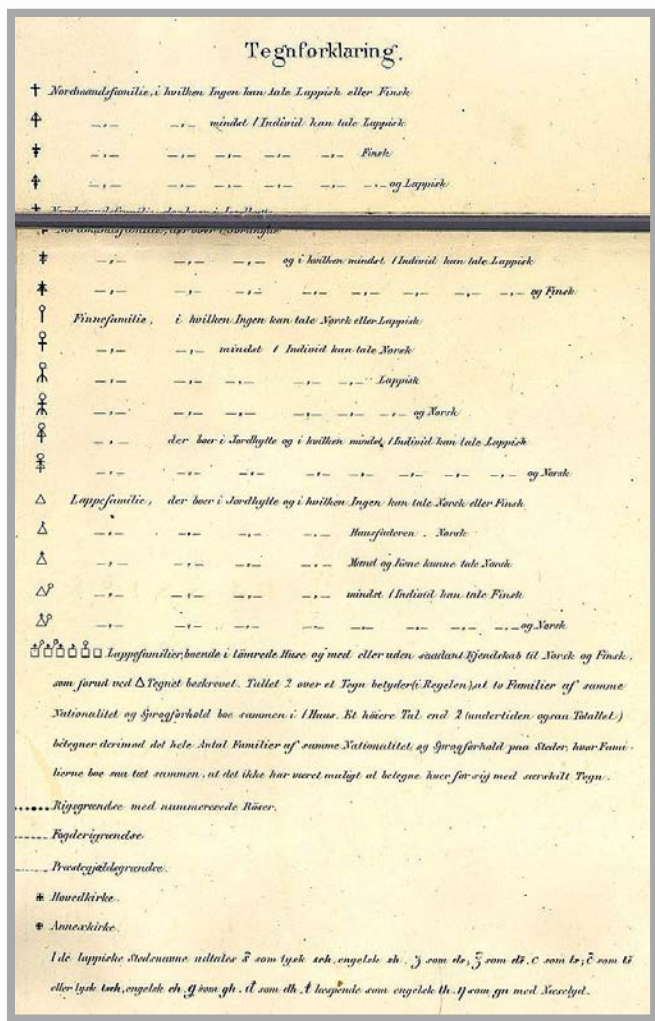

Fra SEFRAK til Askeladden

Friis' etnografiske kart og identifisering av automatisk fredete samiske bygninger

Elin Rose Myrvoll
Inger Marie Holm-Olsen
Alma Elizabeth Thuestad

Myrvoll, Elin Rose; Holm-Olsen, Inger Marie & Thuestad, Alma Elizabeth. 2011. *Fra SEFRAK til Askeladden Friis' etnografiske kart og identifisering av automatisk fredete samiske bygninger.* – NIKU Rapport 48. 43 sider.

Oslo, oktober 2011

NIKU Rapport 48
ISSN 1503-4895
ISBN 978-82-8101-098-7

Rettighetshaver © Copyright Stiftelsen Norsk institutt for kulturminneforskning, NIKU.
Publikasjonen kan siteres fritt med kildeangivelse.

Rapporten er ikke trykt, men er tilgjengelig som pdf-fil på www.niku.no

Kontaktadresse: NIKU, Storgata 2, 0155 Oslo

Postadresse: NIKU, P.O. Box 736 Sentrum, NO-0105 Oslo
Tlf.: 23 35 50 00
Fax: 23 35 50 01
Internett: www.niku.no

Forside:

Tegnforklaring i J. A. Friis' etnografiske kart fra 1861.

Tilgjengelighet:	Åpen
Prosjektnummer:	15620563
Oppdragsgiver:	Riksantikvaren
Faglig godkjenning hos NIKU:	Eli Ulriksen

Sammendrag

Myrvoll, E. R., Holm-Olsen I. M. & Thuestad, A. E., 2011. *Fra SEFRAK til Askeladden – Friis' etnografiske kart og identifisering av automatisk fredete samiske bygninger*. NIKU Rapport 48.

Antallet automatisk fredete samiske bygninger (dvs. eldre enn 100 år) i den nasjonale kulturminnedatabasen Askeladden er underrepresentert. Databasen SEFRAK¹ er et landsomfattende register over eldre bygninger og representerer derfor et stort potensial som kilde til opplysninger om automatisk fredete samiske bygninger. SEFRAK inneholder imidlertid ingen etnisk kategorisering. Vi har hatt som målsetting å utvikle en metode som gjør det mulig å lokalisere automatisk fredete samiske bygninger ved å sammenstille data fra SEFRAK med J. A. Friis' etnografiske kart fra 1861. De etnografiske kartene gir en kartografisk framstilling av etnisk sammensetning og språklige forhold fra nordre Nordland til og med Finnmark. Vi ser det som sannsynlig at den etniske kartleggingen som Friis framstiller i sine kart kan ha gyldighet fram til 1900 og i noen grad de første tiårene av 1900-tallet.

Ved hjelp av Friis' kart har vi definert samiske bosettingsområder og relatert dem til registrerte bygninger i SEFRAK. Bygninger som er lokalisert innenfor disse områdene, og som er eldre enn 1900 eller fra første kvartal av 1900-tallet, har stor sannsynlighet for å være automatisk fredete samiske bygninger. Vi har testet ut den foreslåtte metoden i en testkommune; Skániid suohkan/Skånland kommune, og identifisert 40 bygninger som er eldre enn 1900 og som, i henhold til Friis, er lokalisert til samiske bosettingsområder. For perioden 1900-1924 identifiserte vi 48 bygninger i de samme områdene. Til sammenligning er det i Askeladden bare registrert seks bygninger i Skániid suohkan/Skånland kommune.

Ved en tilsvarende bruk av metoden i de 48 kommunene som Friis' kart dekker, vil det være mulig å mangedoble antallet automatiske fredete samiske bygninger i Askeladden. Dette vil gjøre Askeladden til et langt bedre redskap for kulturminnemyndighetene og kommunene i forvaltning og i vedlikehold av automatisk fredete samiske bygninger.

Vi foreslår en prosjektplan der dette gjennomføres i løpet av en femårsperiode (2012-2016) av NIKU. Det vil være nødvendig å evaluere resultatene og å ta stilling til eventuelle uforutsette problemstillinger underveis i prosjektperioden. Det forutsettes derfor at prosjektet gjennomføres i dialog med kulturminnemyndighetene, i første rekke Riksantikvaren og Sametinget. Finansieringen foreslås lagt til kulturminnemyndighetene sentralt og/eller Sametinget.

Emneord

Kulturminne, kulturminneforvaltning, kulturminneloven, samiske bygninger, automatisk fredete, Askeladden, Troms, Skånland.

¹ Sekretariatet For Registrering Av faste Kulturminner.

Abstract

Myrvoll, E. R., Holm-Olsen I. M. & Thuestad, A. E., 2011. *SEFRAK to Askeladden – Identifying automatically protected Sámi buildings based on Friis' ethnographic maps*. NIKU Rapport 48. In Norwegian.

Automatically protected Sámi buildings (i.e. buildings older than 100 years) are under-represented in Askeladden, the national database for automatically protected cultural heritage sites. The SEFRAK register is a national database for older buildings, and is as such a potential source of information regarding automatically protected Sámi buildings. However, the SEFRAK register contains no information about ethnic affiliation. Our goal has been to develop a method that makes it possible to localize automatically protected Sámi buildings through comparing data from SEFRAK and J. A. Friis ethnographical maps from 1861. These maps are a cartographic presentation of language and the ethnic composition of the population in Northern Nordland, Troms and Finnmark. We consider it likely that the mapping of ethnicity is valid up to around 1900 and, to some degree, also for the first decades of the 20th century.

We have used Friis' maps to define Sámi settlement areas and seen these areas in relation to buildings registered in SEFRAK. Buildings located within these areas that are older than 1900 or from the first quarter of the 20th century, are very likely automatically protected Sámi cultural heritage sites. We have tested the proposed method in one municipality; Skániid suohkan/Skånland municipality. In Skániid/Skånland we identified 40 buildings older than 1900 and 47 buildings dating to 1900-1924 that according to Friis are located in Sámi settlement areas. However, only six buildings in Skániid/Skånland are listed in Askeladden.

The Friis maps cover 48 municipalities, and through using the proposed method it will be possible to multiply the number of automatically protected Sámi buildings listed in Askeladden. This will contribute towards making Askeladden a better tool for cultural heritage and local management authorities.

NIKU proposes a five-year (2012-2016) plan for carrying out this project. It will be necessary to evaluate results and unforeseen problems during the project period and it is therefore crucial that the project is conducted in cooperation with cultural heritage authorities, primarily the Directorate for Cultural Heritage and the Sámi Parliament. Funding is proposed provided by central authorities and/or the Sámi Parliament.

Key words

Cultural heritage site, cultural heritage management, Cultural Heritage Act, Sámi buildings, Troms, Skånland.

Forord

Svært få automatisk fredete samiske bygninger er registrert i den nasjonale kulturminnedatabasen Askeladden. SEFRAK er et landsomfattende register over eldre bygninger og representerer et stort potensial som kilde til opplysninger om automatisk fredete samiske bygninger. Bygningene i SEFRAK er aldersbestemt, men ikke knyttet til etnisitet. Mangelen på etnisk tilknytning er en utfordring for anvendelsen av dette registeret innen samisk kulturminneforvaltning.

Gjennom å sammenstille bygningsmasse registrert i SEFRAK med de etnografiske kartene som språkforskeren, teologen og forfatteren J.A. Friis utarbeidet i siste halvdel av 1800-tallet, har vi utviklet en metode som kan anvendes i arbeidet med å identifisere automatisk fredete samiske bygninger. Metoden er prøvd ut i Skániid suohkan/Skånland kommune i Troms.

Prosjektet er initiert av NIKU, og Riksantikvaren har bidratt med økonomiske midler til gjennomføringen.

September 2011

Elin Rose Myrvoll
Prosjektleder

Innhold

Sammendrag.....	III
Emneord.....	III
Abstract.....	IV
Key words.....	IV
Forord	V
Innhold	VI
Figurliste.....	VII
1 Innledning.....	8
1.1 Formål.....	8
1.2 Bakgrunn.....	8
2 Metode	10
2.1 SEFRAK og Friis' etnografiske kart	10
2.2 Metodebeskrivelse	11
3 Skániid suohkan/Skånland kommune	14
3.1 Identifiserte områder med samisk bosetting i henhold til Friis.....	16
4 Fra SEFRAK til Askeladden	27
5 Prosjektplan.....	30
6 Konklusjon.....	33
7 Referanser.....	34
Appendix	35

Figurliste

Figur 1: Tegnforklaring i J. A. Friis' etnografiske kart (Friiskartene: http://www.dokpro.uio.no/friiskartene/1861/1861oversikt.html).	12
Figur 2: Testkommunen Skániid suohkan/Skånland kommune ligger i Sør Troms.	13
Figur 3: Utsikt til Hoanttas/ Nipen i Skániid suohkan/Skånland kommune. (Foto: Marit Myrvoll 2009.)	14
Figur 4: Kart over Skániid suohkan/Skånland kommune. Alle SEFRAK-bygninger som er eldre enn 1900 er markert samt de som er fra perioden 1900-1924. (Kilde: Statens Kartverk og SEFRAK.)	15
Figur 5: SEFRAK-registreringer i Skániid suohkan/Skånland kommune. (Kilde: SEFRAK.)	16
Figur 6: Utsnitt fra Friis' etnografiske kart over Skániid suohkan/Skånland kommune. (Kilde: Friis' etnografiske kart; 5a og 5c.)	17
Figur 7: Eksempel: Utsnitt som viser Friis' etnografiske kart rektifisert i forhold til dagens kartverk (markert med blå signatur). (Kilde: Statens kartverk og Friis etnografiske kart 5a.)	18
Figur 8: Alle SEFRAK-registreringer i Skániid suohkan/Skånland kommune samt områder som kan defineres som samiske i henhold til Friis' kriterier. (Kilde: Statens Kartverk og SEFRAK.)	19
Figur 9: SEFRAK-registreringer med potensial for å være automatisk fredet innen områder som kan defineres som samiske i henhold til Friis' kriterier. (Kilde: Statens kartverk og SEFRAK.)	20
Figur 10: Utsikt mot jordbruksområde i Boltåsen i område 1. (Foto: Elin Rose Myrvoll 2010.)	21
Figur 11: Bygningstiljø i Hoanttas/Nipen, Område 2. (Foto: Elin Rose Myrvoll 2010.)	21
Figur 12: SEFRAK-bygninger eldre enn 1900-tallet og første kvartal av 1900-tallet i områdene 1-4. (Kilde: SEFRAK.)	22
Figur 13: SEFRAK-bygninger eldre enn 1900-tallet og første kvartal av 1900-tallet fordelt på bygningstyper innen områdene 1- 4. (Kilde: SEFRAK.)	22
Figur 14: Område 1 omfatter blant annet bygdene Boltåsen, Vuopmegeahči/Trøssemark og Kvitfors. (Kilde: Statens kartverk og SEFRAK.)	23
Figur 15: Område 2 omfatter bygda Hoanttas/Nipen. (Kilde: Statens kartverk og SEFRAK.)	24
Figur 16: Område 3 omfatter bygder ved Suolojávri/Øyvvatnet og Sáttidvuomjávri/Blåfjellvatnet.	25
Figur 17: Område 4 omfatter bygder ved indre del av Roabavuopna/Grovfjorden og Sáltejávri/Saltvatnet samt ved Ájajohka/Krokelva. (Kilde: Statens kartverk og SEFRAK.)	26
Figur 18: Askeladden; fredningsstatus til kulturminnelokaliteter i Skániid suohkan/Skånland kommune (Riksantikvaren 2011).	27
Figur 19: Bygninger i Skániid suohkan/Skånland kommune som er registrert i Askeladden (Riksantikvaren 2011).	27
Figur 20: Bygninger i Askeladden, Deanu gieldda/Tana kommune. (Kilde: Askeladden september 2011.)	29

1 Innledning

1.1 Formål

Antallet automatisk fredete samiske bygninger i den nasjonale kulturminnedatabasen Askeladden er svært lavt, og bygninger er underrepresentert i forhold til hva som trolig finnes av denne kulturminnekategorien. SEFRAK (Sekretariatet For Registrering Av faste Kulturminner) er et landsomfattende register over eldre bygninger og representerer derfor et stort potensial som kilde til opplysninger om automatisk fredete samiske bygninger. Men SEFRAK inneholder ingen etnisk kategorisering. I dette prosjektet har vi hatt som mål å utvikle en metode som gjør det mulig å lokalisere automatisk fredete samiske bygninger ved å kombinere bruk av data fra SEFRAK og Friis' etnografiske kart fra 1861.

Viktige målgrupper er kulturminnemyndigheter på nasjonalt og regionalt nivå. Prosjektresultatet vil være et bidrag til å styrke myndighetenes kunnskapsgrunnlag for framtidig forvaltning av automatisk fredete samiske bygninger, og det vil bidra til å øke anvendeligheten av SEFRAK-registeret som kilde til å identifisere automatisk fredete samiske bygninger.

1.2 Bakgrunn

Ved revisjonen av Kulturminneloven av 1978 ble samiske kulturminner eldre enn 100 år gitt automatisk vern (Lov om kulturminner av 1978). Bakgrunnen for det omfattende vernet av samisk kulturarv er blant annet mangelen på skriftlige kilder til samisk historie og fortid. Samisk historie og kulturarv ble ansett for å være sårbar og underrepresentert, og norske myndigheter vedtok derfor et omfattende lovvern. Myndighetene ønsket å verne alle kulturminner som ikke hadde noen nåtidig funksjon innen samisk kultur og samfunn (Ot.prp. nr. 7(1977–1978). Tidsgrensen for automatisk fredete kulturminner ble derfor gjort flytende og gjeldende for alle samiske kulturminner eldre enn 100 år.

Dette innebærer at samiske bygninger eldre enn 100 år har status som automatisk fredet. I følge nasjonale resultatmål stadfestet i Innst. S. nr. 227 (2004-2005), jf. Stortingsmelding nr. 16 (2004-2005), skal fredete og fredningsverdige kulturminner og kulturmiljø være sikret og ha ordinært vedlikeholds nivå innen 2020. Det har til nå bare vært gjennomført begrensede kartlegginger for å identifisere og registrere samiske bygninger (Sjølie 2003, Árran lulesamiske senter et al. 2009), og denne kulturminnekategorien er trolig sterkt underrepresentert i den nasjonale kulturminnedatabasen Askeladden. De landsdekkende kulturminneregistreringene som ble gjennomført i forbindelse med opprettelsen av Økonomisk kartverk og som utgjør en stor prosentandel av kulturminneregistreringene i Askeladden, omfattet ikke registrering av automatisk fredete samiske bygninger. For eksempel var det i Askeladden i mars 2010 bare 18 bygninger som var registrert med Sametinget som ansvarlig etat. Disse lå i Nord-Trøndelag, Nordland og Troms; ingen i Finnmark (Holm-Olsen et al. 2010). I 2011 er situasjonen noe forbedret, men fortsatt er antallet automatisk fredete samiske bygninger i Askeladden lavt. Dette innebærer, slik det også pekes på i Riksrevisjonens rapport fra 2009 (Dokument nr 3:9 (2008-2009), at automatisk fredete samiske bygninger ikke forvaltes i henhold til kulturminnelovens bestemmelser og følgelig heller ikke har den beskyttelsen som fredningsstatusen tilsier.

SEFRAC kan sies å være svært viktig som kilde eller grunnlagsmateriale til bruk i arbeidet med å identifisere automatisk fredete samiske bygninger. I motsetning til Askeladden, inneholder imidlertid ikke SEFRAC direkte opplysninger om bygningenes fredningsstatus eller en etnisk kategorisering. Automatisk fredete samiske bygninger som finnes i SEFRAC kan derfor ikke uten videre identifiseres og overføres til Askeladden. Dette har begrenset nytteverdien av SEFRAC som redskap for kulturminnemyndighetene i forvaltningen av automatisk fredete samiske bygninger.

I det følgende vil vi presentere en metode for å lokalisere automatisk fredete samiske bygninger i SEFRAC ved hjelp av J. A. Friis' etnografiske kart over Ofoten, Troms og Finnmark. Vi har brukt kartene fra 1861, som er publisert på internett av Dokumentasjonsprosjektet². Metoden er prøvd ut i en testkommune, og resultatene er evaluert med tanke på gjennomføring i de resterende kommunene som Friis' kart dekker.

Prosjektet er initiert av NIKU, og Riksantikvaren har bidratt med økonomiske midler til gjennomføringen.

² <http://www.dokpro.uio.no/>

2 Metode

2.1 SEFRAK og Friis' etnografiske kart

SEFRAK er et landsomfattende digitalt register over bygninger eldre enn 1900. Registreringene foregikk i årene 1975–1995 og omfatter bygninger eldre enn 1900. I deler av Nord-Norge har man også registrert bygninger fra tiden mellom 1900 og 1945. Alle bygninger i databasen er digitalt kartfestet, og hvert objekt er registrert etter en felles metodikk som blant annet dokumenterte takform, bygningens funksjon, byggematerialer og byggeår. SEFRAK inneholder også opplysninger om bygninger som på registreringstidspunktet var revet. Blant bygningene som ble registrert i databasen finnes både samiske bygninger som er automatisk fredet og noen som er yngre enn eksisterende fredningsgrense. Siden samiske bygninger eldre enn 100 år er automatisk fredet, kan bygningenes byggeår brukes som en indikator på at bygningene kan være automatisk fredet. I SEFRAK er bygningene aldersbestemt kvartalsvis innen hvert århundre, for eksempel *1800-tallet 3. kvartal*. I andre tilfeller er aldersbestemmelsen knyttet til en grovere inndeling som *1800-tallet* eller *1900-tallet*. I tillegg finnes det eksempler på bygninger som er oppført med *ukjent alder*. Dette innebærer at det lar seg gjøre å foreta søk i SEFRAK som selekterer de bygningene som aldersmessig er gamle nok til å være automatisk fredet.

Metodikken som ble brukt i registreringsarbeidet for SEFRAK omfattet imidlertid hverken etnisk kategorisering eller angivelse av fredningsstatus. Dette innebærer at det ikke er mulig direkte å identifisere de samiske bygningene i SEFRAK. I metoden som presenteres i denne rapporten har vi benyttet de etnografiske kartene som ble utarbeidet av J.A. Friis i 1861. Friis regnes som grunnleggeren av samisk språkvitenskap. Hans etnografiske kart gir en kartografisk framstilling av etnisk sammensetning og språklige forhold fra Ofoten til Varanger. Friis utviklet et detaljert kategoriseringssystem som klassifiserte familiene etter etnisitet, boligtype og språkkunnskaper (fig.1). I motsetning til hva som var tilfellet med folketellingene, prioriterte han språkkriterie og han lot dagligspråket i hjemmet være utslagsgivende for etnisitetstilskrivningen. Folketellingene registrerte hovedsakelig etnisk tilhørighet på individnivå, og ikke, som Friis gjorde, på familienivå. Friis selv reiste mye rundt i Nord-Norge og samlet inn grunnlagsmateriale. Som teolog hadde Friis et stort kontaktnett blant prestene i landsdelen, de deltok i arbeidet og forsynte ham med opplysninger fra sine sogn (Hansen 1998; Lindkjølen 1983).

I vår bruk av SEFRAK har vi tatt utgangspunkt i bygninger eldre enn 1900. Vi har også inkludert bygninger fra 1900-tallets første kvartal som en egen kategori, da det i denne perioden vil finnes bygninger som kan være automatisk fredet i henhold til dagens fredningsgrense som i år er 1911. Et moment det må tas hensyn til, er at Friis' kart er fra 1860-tallet. Når vi beveger oss inn i første kvartal av 1900-tallet, øker avstanden i tid til den opprinnelige kartleggingen. Fornorskningen og assimileringen av den samiske befolkningen mot slutten av 1800-tallet og videre inn på 1900-tallet var betydelig. Det er følgelig noe usikkerhet om Friis' identifisering av steder med samisk bosetting i 1861 er en gyldig indikator som kan overføres på bygninger fra 1900-tallet. Vi finner det imidlertid plausibelt at de etniske kategoriene og signaturene som Friis har påført kartene sine er relevante for bestemmelse av befolkningens etniske tilhørighet fram til 1900. Vi forventer også at Friis' kartlegging er relevant for 1800-talls bygninger med byggeår eldre enn kartleggingen.

2.2 Metodebeskrivelse

Grunnlagsmateriale:

Digitale kart i målestokk 1:50 000

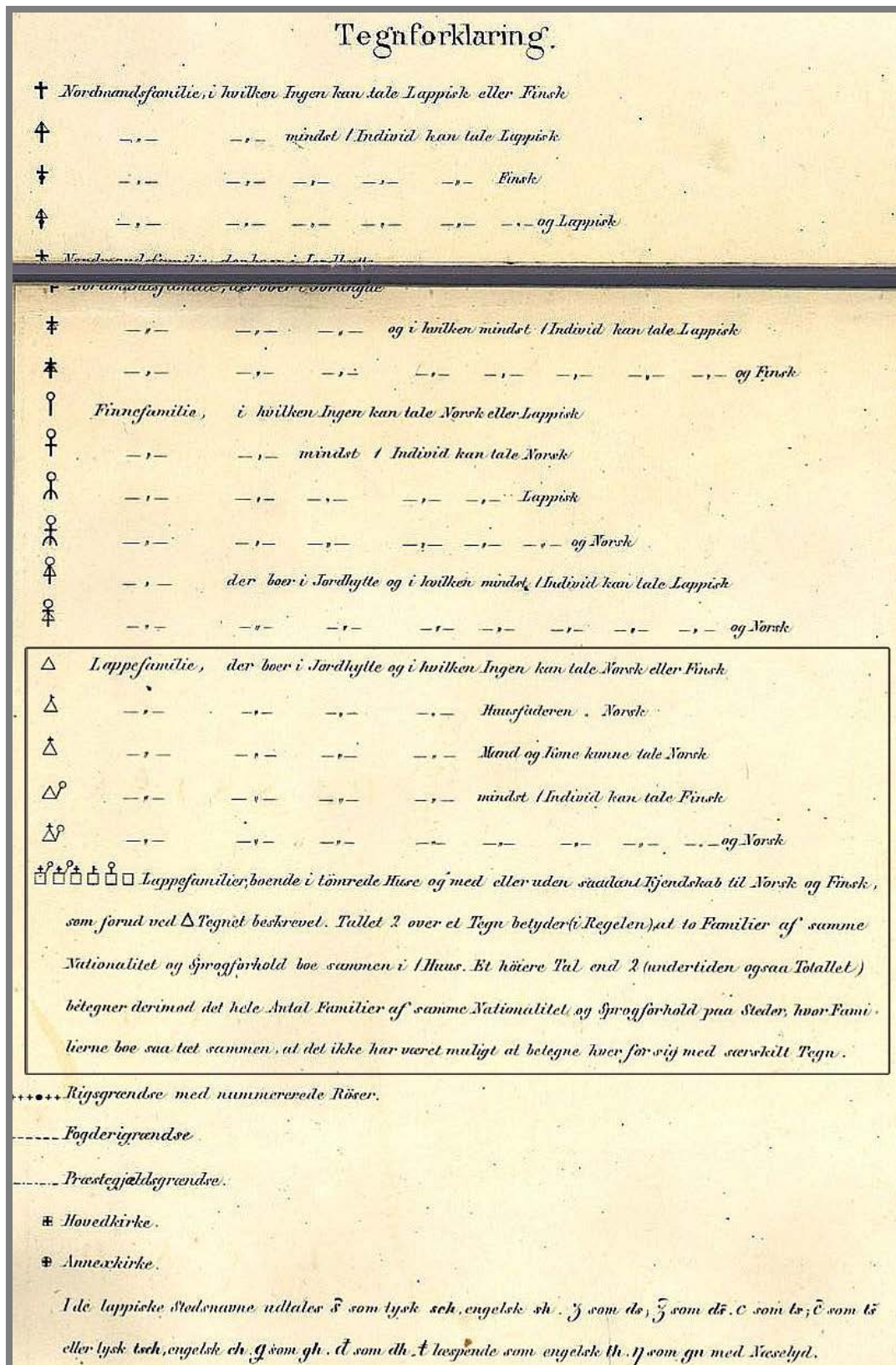
Friis etnografiske kart i JPG-format

Den digitale SEFRAK databasen

Programvare: ArcGis 10

Framgangsmåte:

- a) Opprette et kartprosjekt med utgangspunkt i målestokk 1:50 000 og som inneholder alle SEFRAK-registreringer
- b) Selektare bygninger i SEFRAK. Seleksjonen omfatter alle bygninger som står oppført med byggeår innenfor tidsangivelser som er eldre enn 1900 samt fra perioden 1900-1924 og som ikke er revet.
- c) Rektifisere Friis' kart i henhold til digitale kart i målestokk 1:250 000 med det formål å kunne sammenstille de historiske kartdata med dagens kartverk.
- d) Identifisere områder med samisk bosetting i Friis kart og digitaliserte disse som et eget tema i kartprosjektet.
- e) Sammenholde de digitaliserte samiske bosettingsområdene med SEFRAK-seleksjonen. SEFRAK-bygningene som befinner seg innenfor de digitaliserte områdene har høy sannsynlighet for å være automatisk fredete samiske bygninger.
- f) Overføre bygningenes egenskapsdata og digitale kartfesting til Askeladden.

Figur 1: Tegnforklaring i J. A. Friis' etnografiske kart (Friiskartene: <http://www.dokpro.uio.no/friiskartene/1861/1861oversikt.html>).

Figur 2: Testkommunen Skániid suohkan/Skånland kommune ligger i Sør Troms.

3 Skániid suohkan/Skånland kommune

I utprøvingen av metoden har vi valgt Skániid suohkan/Skånland kommune som testkommune (fig. 2). Her finnes rikelig med bygningsmasse registrert i SEFRAK, og i henhold til Friis' kart har kommunen en etnisk sammensatt befolkning.

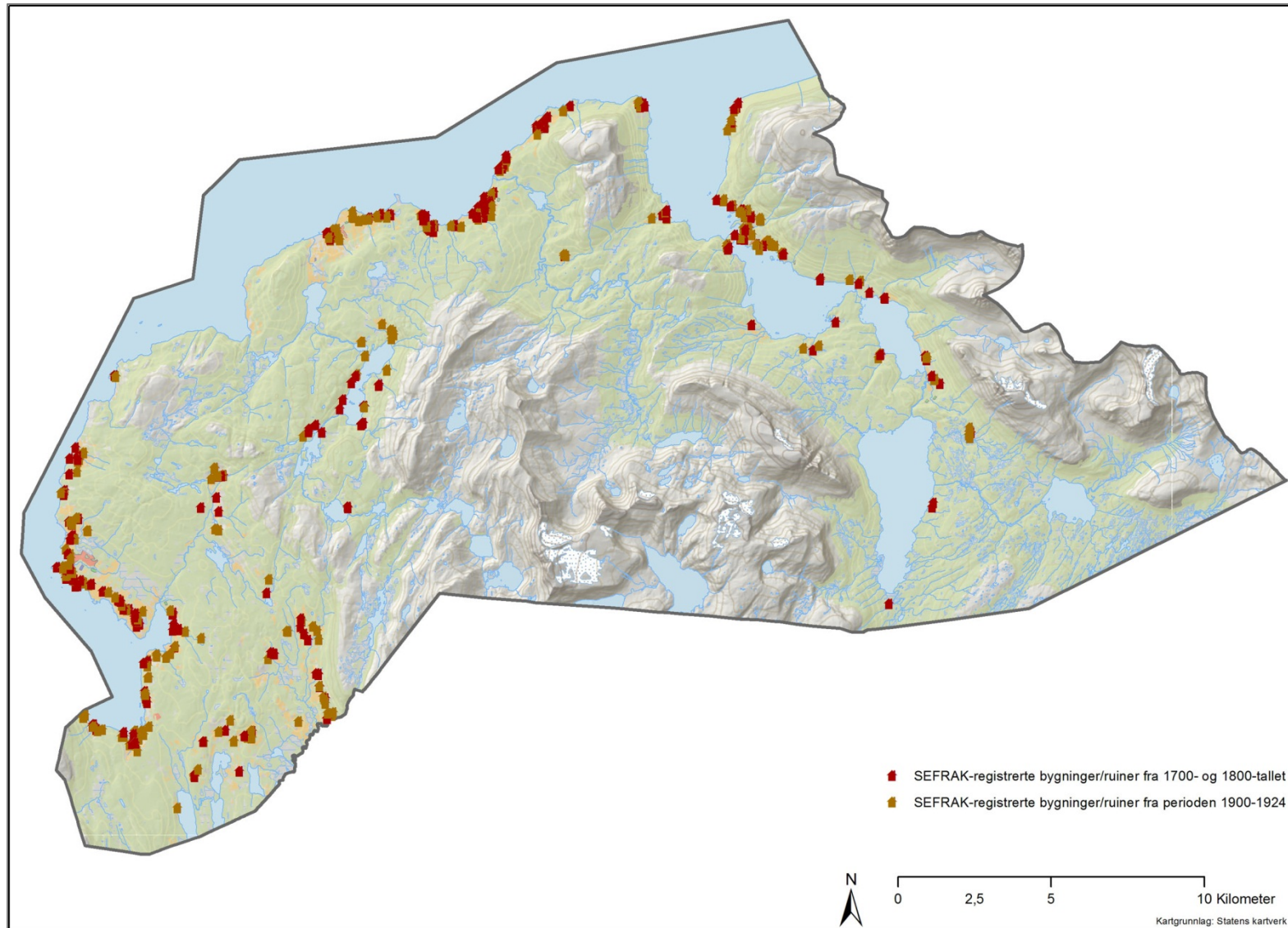
Skániid suohkan/Skånland kommune er lokalisert langs Tjeldsundet i Troms, ved grensen til Nordland fylke. Kommunen er en av flere med markasamisk bosetning. Den markasamiske bosetningen finnes i dag i Nordre Nordland og Sør-Troms. Bygdene vokste fram i kystområdene fra 1600-tallet av og er lokalisert til daværende utmarksområder i daler og på eider både på de store øyene og på fastlandet, ovenfor den øvrige gårdsbebyggelsen (fig. 3). I løpet av 1800-tallet ble den markasamiske befolkningen utsatt for et sterkt assimilasjonspress. De siste tiårene har det imidlertid skjedd en betydelig kulturell og språklig revitalisering.

Figur 3: Utsikt til Hoanttas/ Nipen i Skániid suohkan/Skånland kommune. (Foto: Marit Myrvoll 2009.)

Skániid suohkan/Skånland kommune

- Areal totalt 495 km²
- Befolkning 2896 (per 1.1.2011) (Statistisk sentralbyrå)
- Innlemmet i Samisk utviklingsfonds virkeområde

Figur 4: Kart over Skániid suohkan/Skånland kommune. Alle SEFRAK-bygninger som er eldre enn 1900 er markert samt de som er fra perioden 1900-1924. (Kilde: Statens Kartverk og SEFRAK.)

SEFRAK inneholder totalt 1082 objekter fra Skånland og av dette er 804 stående bygninger. Av de stående bygningene er 202 oppgitt som bygd før 1900. For perioden 1900-1924 er antallet 217 stående bygninger. 141 bygninger mangler angivelse av alder (fig. 4 og 5).

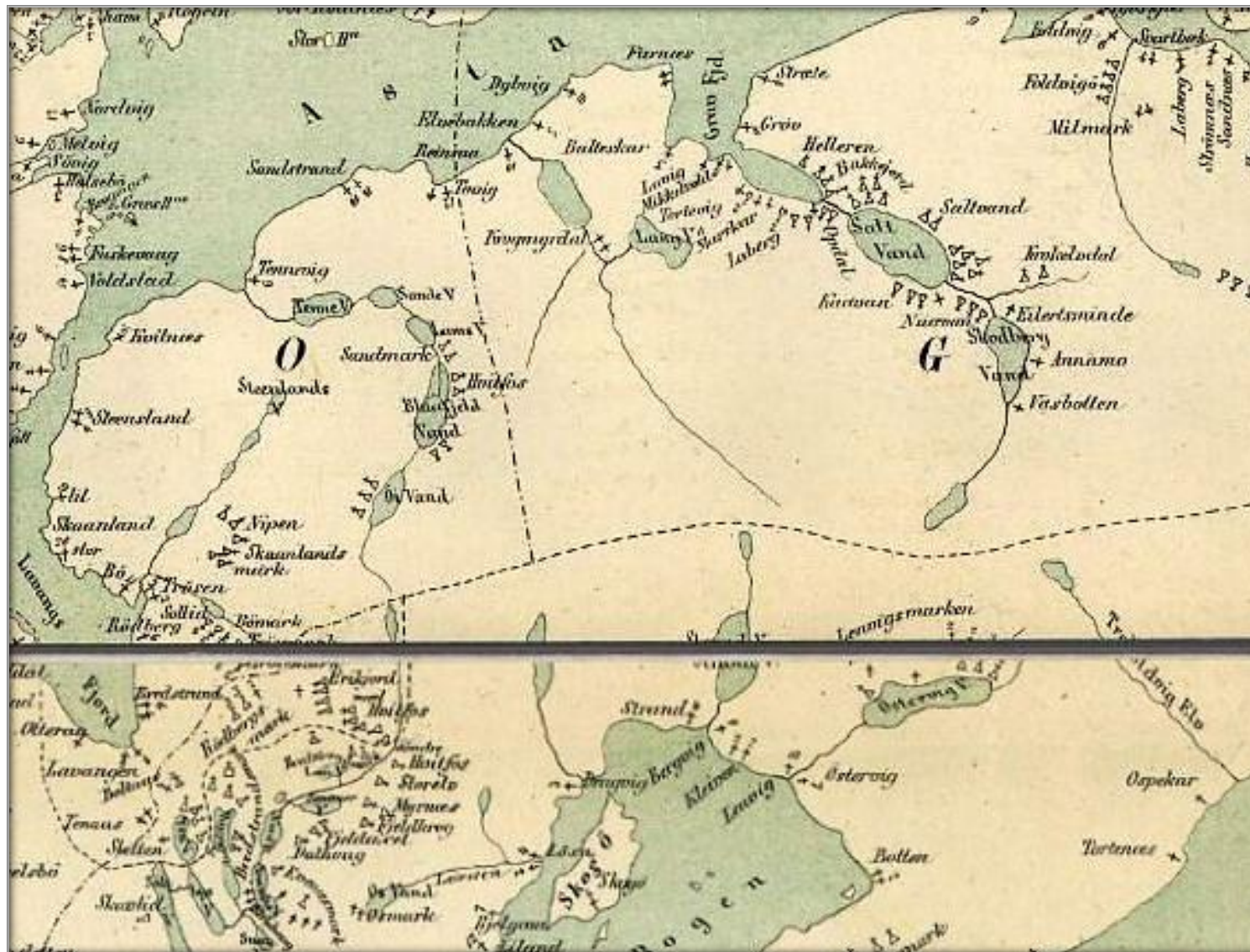
Periode	Stående hus	Revet/brent	Total
1700-1799	2	2	4
1750-1774	1	0	1
1775-1799	4	1	5
1800-1899	21	10	31
1800-1824	6	0	6
1825-1849	7	5	0
1850-1874	44	16	60
1875-1899	117	42	159
1900-1999	3	1	4
1900-1924	217	67	284
1925-1949	221	53	274
1950-1974	17	3	20
1975-1999	3	1	4
Udatert	141	77	218
Total	804	278	1082

Figur 5: SEFRAK-registreringer i Skániid suohkan/Skånland kommune. (Kilde: SEFRAK.)

3.1 Identifiserte områder med samisk bosetting i henhold til Friis

Ved hjelp av Friis' kart over Skånland fra 1861 har vi skilt ut fire områder der så godt som hele befolkningen er samisk etter hans kriterier (fig. 6-9).

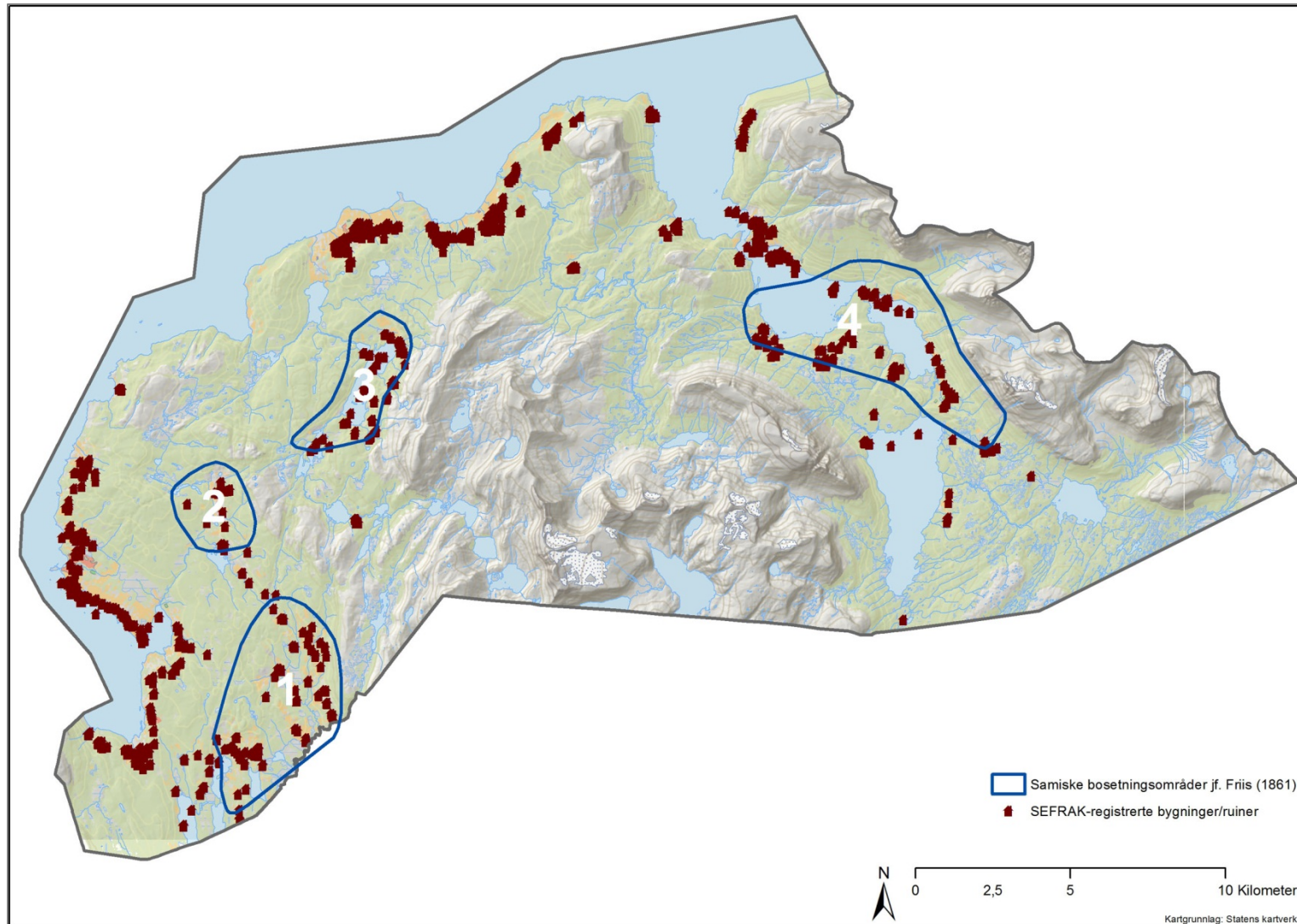
Områdene med samisk bosetting ble først identifisert på Friis'etnografiske kart. Derneft ble Friis' kart rektifisert i henhold til dagens kartverk. Avviket mellom Friis' kart og dagens kartverk var størst i de indre områdene av kommunen. Friis har også angitt navn på steder og bygder og dette var til stor hjelp når de to kartgrunnlagene skulle sammenstilles og videre når de samiske områdene skulle digitaliseres.

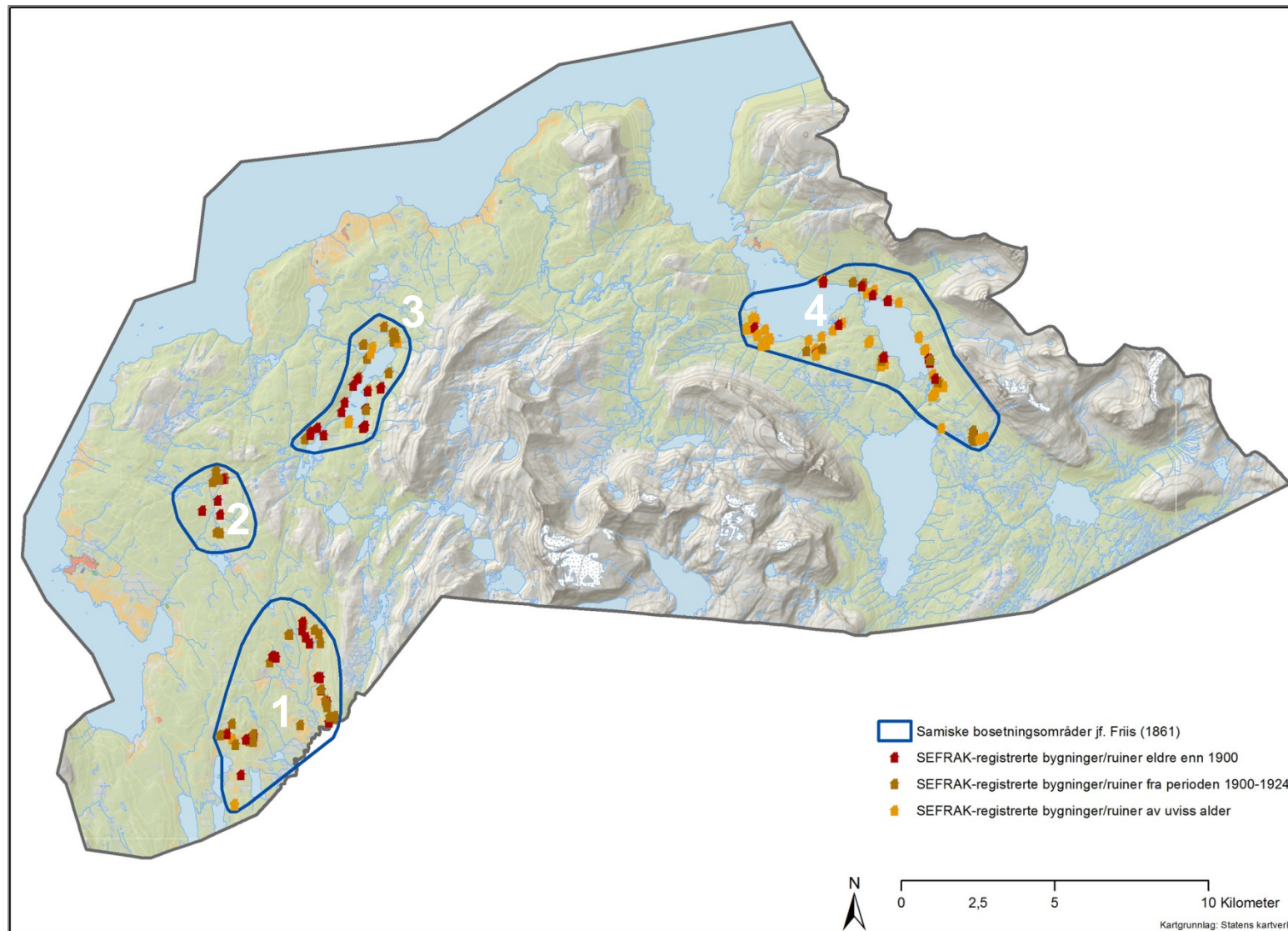
Figur 6: Utsnitt fra Friis' etnografiske kart over Skániid suohkan/Skånland kommune. (Kilde: Friis' etnografiske kart; 5a og 5c.)

Figur 7: Eksempel: Utsnitt som viser Friis' etnografiske kart rektifisert i forhold til dagens kartverk (markert med blå signatur). (Kilde: Statens kartverk og Friis etnografiske kart 5a.)

Figur 8: Alle SEFRAK-registreringer i Skániid suohkan/Skånland kommune samt områder som kan defineres som samiske i henhold til Friis' kriterier. (Kilde: Statens Kartverk og SEFRAK.)

Figur 9: SEFRAK-registreringer med potensial for å være automatisk fredet innen områder som kan defineres som samiske i henhold til Friis' kriterier. (Kilde: Statens kartverk og SEFRAK.)

Område 1 omfatter blant annet bygdene Boltåsen, Vuopmegeahči/Trøsse-mark og Kvitfors (fig.10).

Figur 10: Utsikt mot jordbruksområde i Boltåsen i område 1. (Foto: Elin Rose Myrvoll 2010.)

Område 2 omfatter bygda Hoanttas/Nipen (fig. 3 og 11).

Figur 11: Bygningsmiljø i Hoanttas/Nipen, Område 2. (Foto: Elin Rose Myrvoll 2010.)
Våningshuset i sentrum av bildet er ført opp før 1899. I tillegg finnes det på gården en bolig fra 1975, fjøs fra 1951, sommerfjøs, stuemur og hytte (Sjølie 2003:114).

Område 3 omfatter bygder ved Suolojávri/Øyvatnet og Sáttidvuomjávri/Blåfjellvatnet.

Område 4 omfatter bygder ved indre del av Roabavuopna/Grovfjorden og Sáltejávri/Saltvatnet samt ved Ájajohka/Krokkelva.

Innenfor de fire digitaliserte områdene med overveiende samisk befolkning i 1861, finnes det 40 SEFRAK-registrerte bygninger med datering fra 1800-tallet og 48 bygninger fra første kvartal av 1900-tallet (fig. 12 og 13). Flere opplysninger om disse bygningene er å finne i denne rapportens appendix.

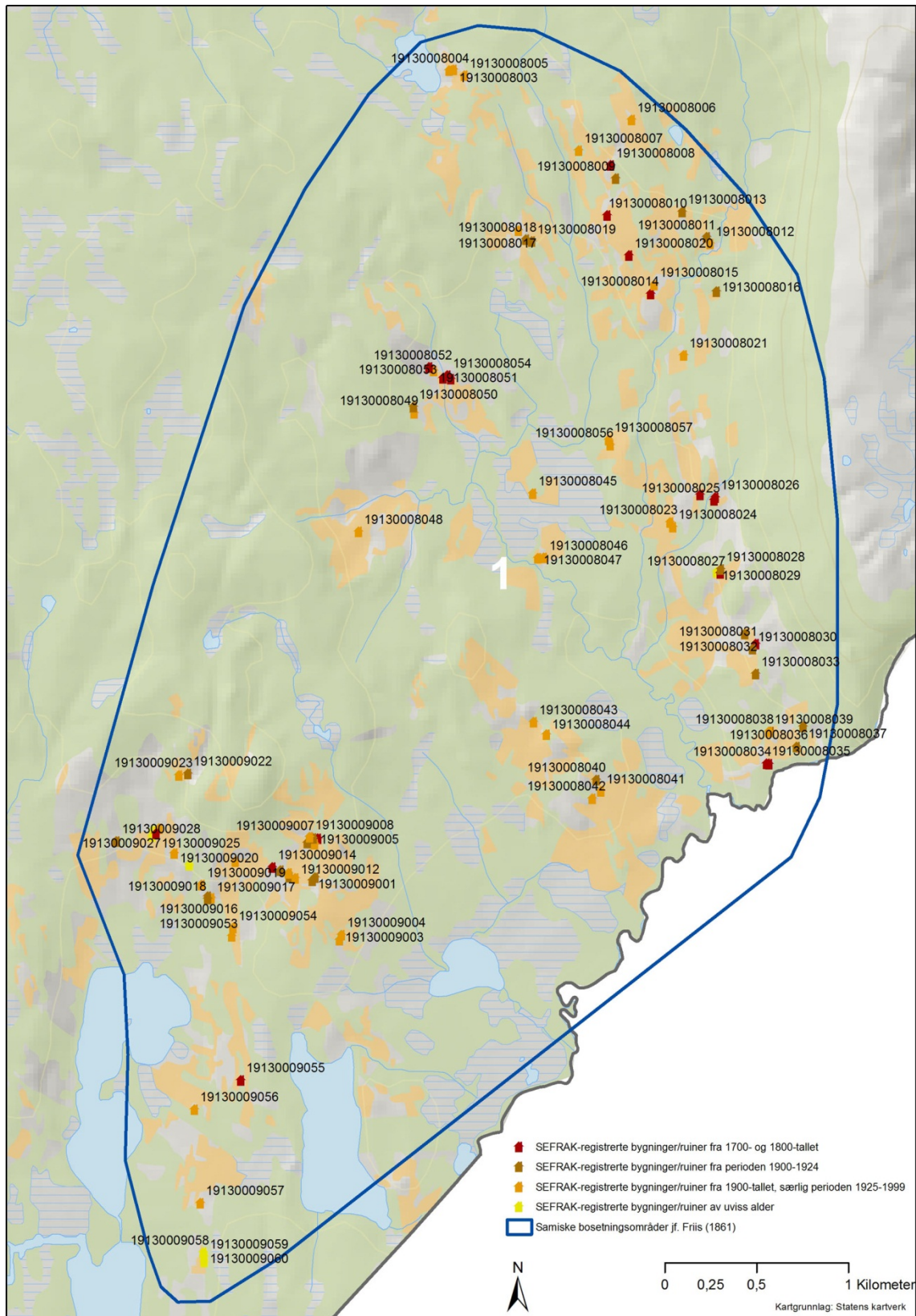
Område	Eldre enn 1900	1900-1924	Total
1	12	16	28
2	6	2	8
3	7	15	22
4	15	15	30
Total	40	48	88

Figur 12: SEFRAK-bygninger eldre enn 1900-tallet og første kvartal av 1900-tallet i områdene 1-4. (Kilde: SEFRAK.)

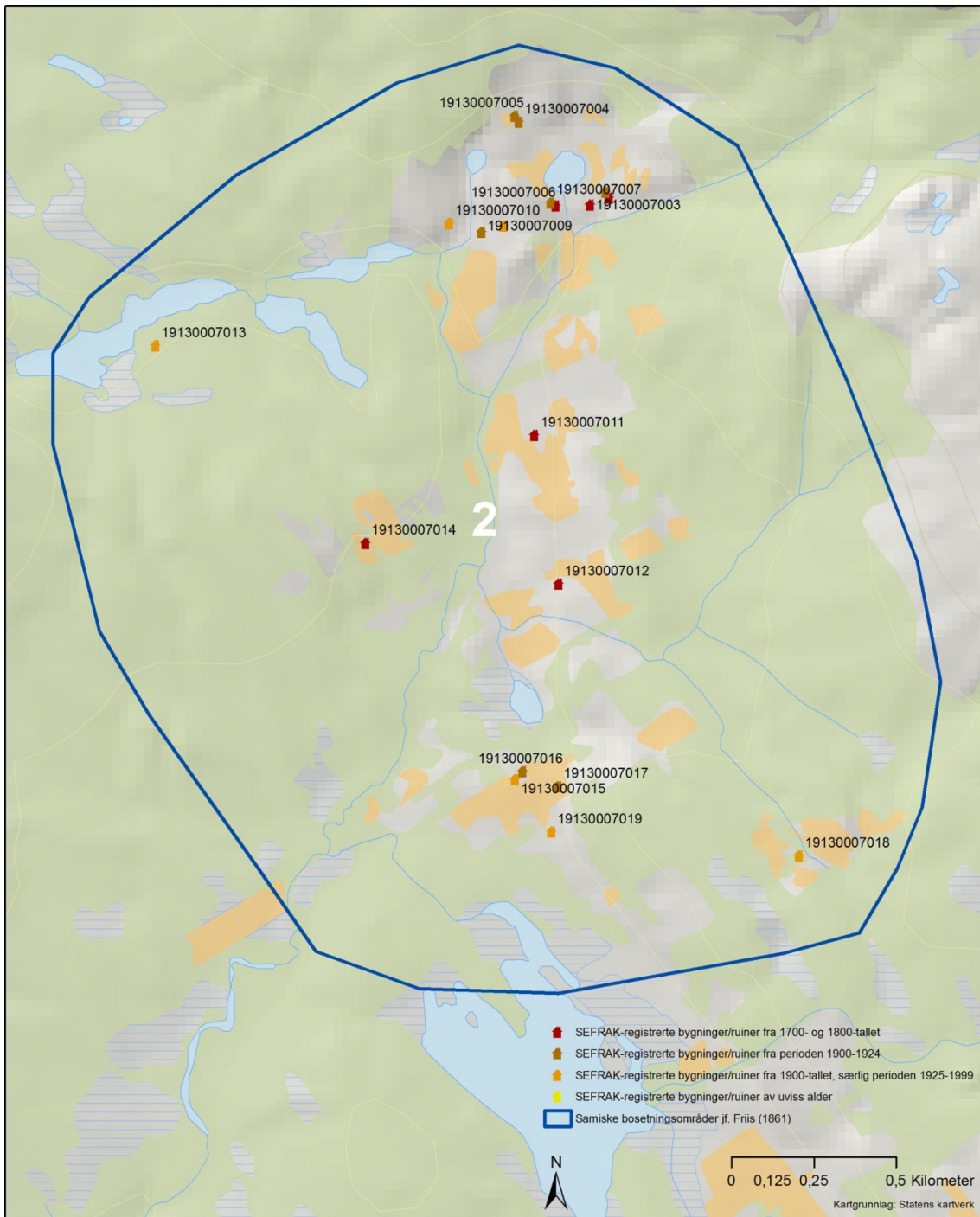
Område	Total	Våningshus/ stue/hus/ brakke	Fjøs/sauefjøs/ driftsbygning/ fjøsgamme	Jord-kjeller/ melkehus	Stabbur/bur	Låve	Utedo	Skole	Skjå/uthus	Naust	Sommer-fjøs
1	28	11	1	4	6	1		1	4		
2	8	5	1		1				1		
3	23	10	5	1	1	1		2	1		1
4	30	8	8	1	5	4	2			1	1
Total	88	34	15	6	13	6	2	3	6	1	2

Figur 13: SEFRAK-bygninger eldre enn 1900-tallet og første kvartal av 1900-tallet fordelt på bygningstyper innen områdene 1-4. (Kilde: SEFRAK.)

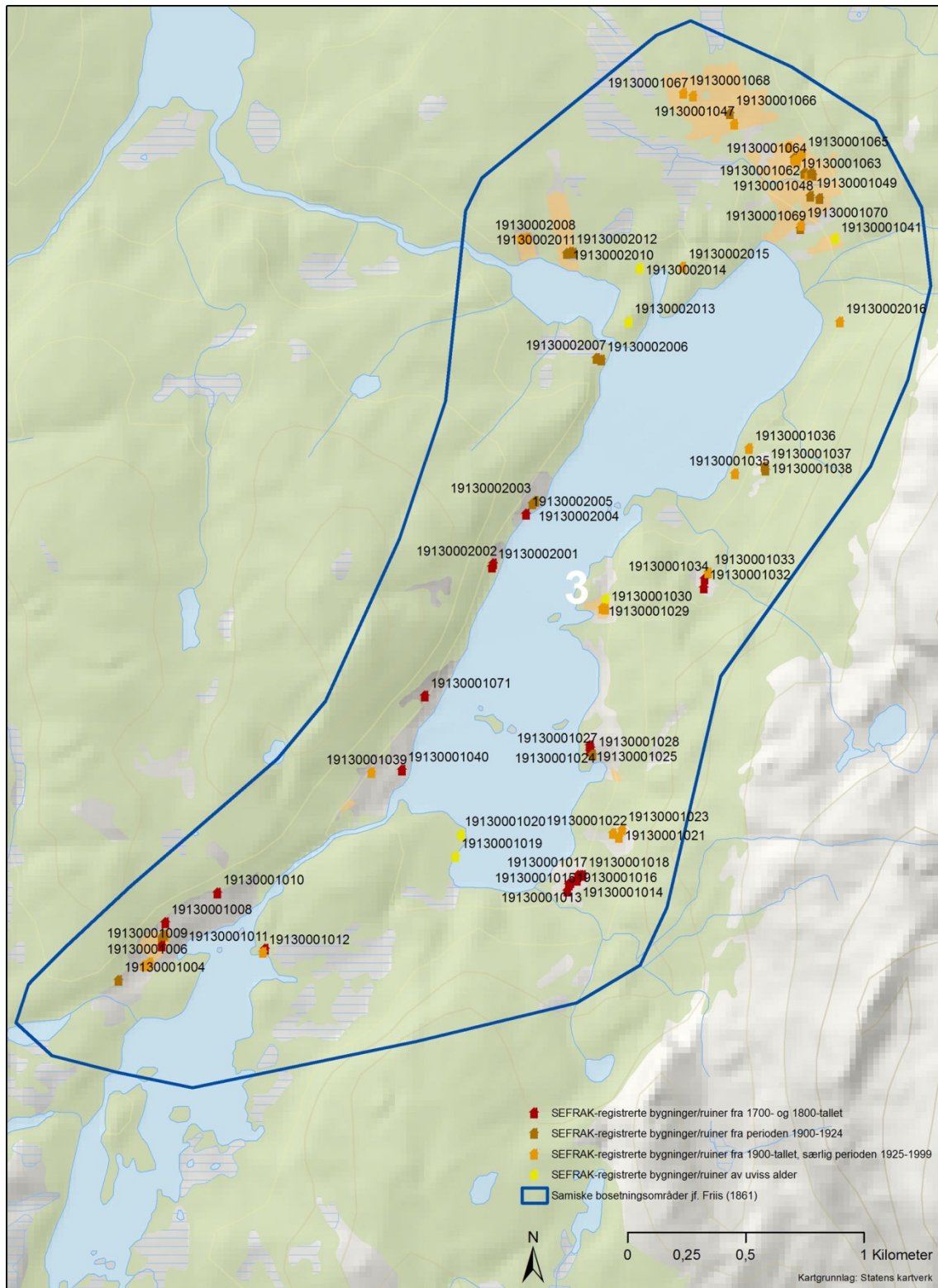
De følgende illustrasjonene viser detaljkart av de fire samiske bosettingsområdene vi har identifisert Skániid suohkan/Skånland kommune ved hjelp av Friis' kart (fig. 14-17).

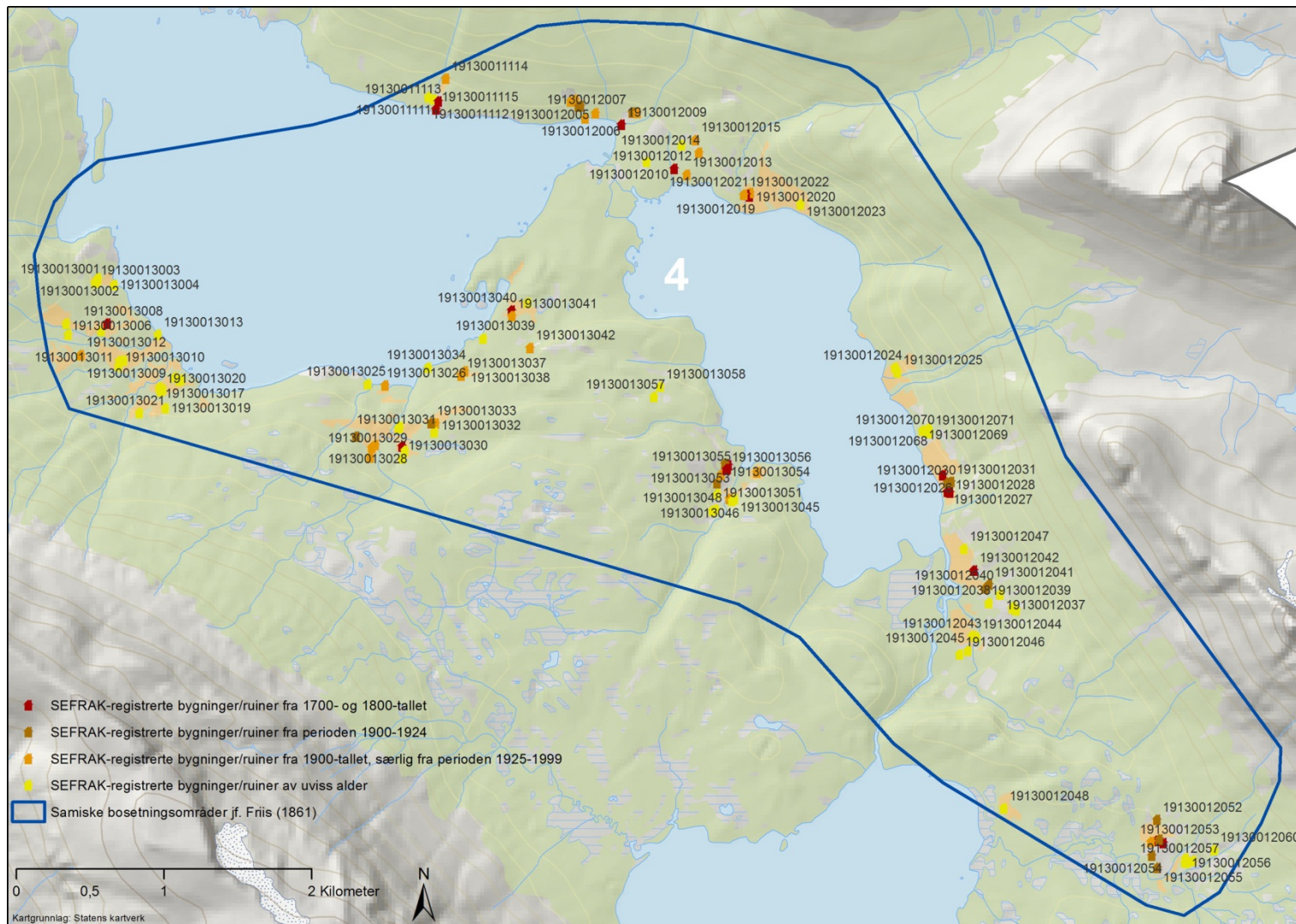
Figur 14: Område 1 omfatter blant annet bygdene Boltåsen, Vuopmegeahči/Trøssemark og Kvitfors. (Kilde: Statens kartverk og SEFRAK.)

Figur 15: Område 2 omfatter bygda Hoanttas/Nipen. (Kilde: Statens kartverk og SEFRAK.)

Figur 16: Område 3 omfatter bygder ved Suolojávri/Øyvvatnet og Sáttidvuomjávri/Blåfjellvatnet. (Kilde: Statens kartverk og SEFRAK.)

Figur 17: Område 4 omfatter bygder ved indre del av Roabavuopna/Grovfjorden og Sáltejávri/Saltvatnet samt ved Ájajohka/Krokelva. (Kilde: Statens kartverk og SEFRAK.)

4 Fra SEFRAK til Askeladden

I Skånland er det totalt registrert 268 bygninger eldre enn 1900 i SEFRAK. For perioden 1900-1924 er det 211 stående objekter. Ved å sammenstille SEFRAK med samiske bosetningsområder på Friis' etnografiske kart, har vi i Skånland kommune identifisert 40 bygninger som er oppført før 1900. I tillegg ble det innenfor de samme områdene identifisert 48 bygninger fra perioden 1900-1924. Enkelte av objektene fra sistnevnte periode har potensial for å være eldre enn 100 år i 2011, og de er derfor tatt med i vår undersøkelse. Til sammenligning var det i Askeladden pr september 2011 registrert totalt 392 enkeltminner i Skániid suohkan/Skånland kommune, hvorav bare seks var bygninger (Riksantikvaren 2011) (fig. 18 og 19). Antallet på seks bygninger utgjør med andre ord bare 1,5 % av det totale antallet enkeltminner som er registrert på denne kommunen i Askeladden. Gjennom vår bruk av Friis' kart i kombinasjon med SEFRAK har vi identifisert et betydelig antall bygninger som potensielt er automatisk fredete samiske bygninger. Disse objektene har allerede en digital kartfesting og kan enkelt overføres til Askeladden og gjøres søkbare der sammen med de øvrige kulturminnene.

Skånland	Automatisk fredet	Ikke fredet	Listeført kirke	Uavklart	Vedtaksfredet	Sum
Enkeltminner	322	6	1	63		392
Hvorav bygninger	2	2	1	1		6

Figur 18: Askeladden; fredningsstatus til kulturminnelokaliteter i Skániid suohkan/Skånland kommune (Riksantikvaren 2011).

Enkeltminne art	Automatisk fredet	Ikke fredet	Listeført kirke	Uavklart	Sum
Bolig	0	0	0	1	1
Gamme	1	0	0	0	1
Kirke	0	2	1	0	3
Njalla	1	0	0	0	1
Sum	2	2	1	1	6

Figur 19: Bygninger i Skániid suohkan/Skånland kommune som er registrert i Askeladden (Riksantikvaren 2011).

Som tidligere beskrevet, har vi identifisert samiske bosettingsområder på Friis' etnografiske kart og overført disse til digitale kart i målestokk 1:50 000. Stedsnavnene i Friis' kart var særlig verdifulle for å kunne identifisere områder der den øvrige topografien var mangelfullt beskrevet/tegnet.

Antallet bygninger som lar seg identifisere etter denne metoden i de øvrige områdene som Friis' kart dekker, vil trolig variere. Det vil være eksempler på samiske bosettingsområder som har få registrerte SEFRAK-bygninger. Videre vil det kunne finnes områder der befolkningssammensetningen i henhold til Friis er så sammensatt at det vanskelig lar seg gjøre å skille ut egne samiske bosettingsområder. En måte å imøtekomme denne

utfordringen på, vil være å kategorisere områder i henhold til flere områdebetegnelser som for eksempel:

-“samisk bosettingsområde”

-“samisk bosettingsområde med innslag av norsk og/eller kvensk befolkning”.

I og med at automatisk fredete samiske bygninger er underrepresentert i Askeladden, anser vi det som mest aktuelt i første omgang å skille ut SEFRAK-bygninger i de områdene som på bakgrunn av Friis kan karakteriseres som sikre samiske bosettingsområder. Videre utsiling av automatisk fredete bygninger i områder som har mer markante innslag av norsk og kvensk befolkning, kan komme som et trinn 2 i denne arbeidsprosessen.

Noen kommuner kan i følge Friis's kart karakteriseres som samiske bosettingsområder med svært få innslag av norsk og kvensk bosetting. Dette vil for eksempel kunne gjelde for Unjárgga gielda/Nesseby kommune, Deanu gielda/Tana kommune, Kárásjoga gielda/Karasjok og Guovdageainnu suohkan/Kautokeino kommune. I slike kommuner vil hele eller store deler av kommunen kunne karakteriseres som samiske bosettingsområder. Bygningsmasser fra tiden før 1900 vil trolig være automatisk fredete samiske kulturminner i tillegg til deler av bygningene fra tiden 1900-1924. Her kan vi føye til at alle de fire nevnte kommunene ble underlagt "Den brente jords taktikk" i 1944. Likevel ble ikke alle bygningene brent, og det er for eksempel registrert 112 SEFRAK-bygninger eldre enn 1900 bare i Deanu gielda/Tana kommune. Per september hadde Askeladden 28 registrerte bygninger i denne kommunen (fig. 20). Av disse var 11 automatisk fredet, mens det totale antallet enkeltminner var 2805.

Det vil være mindre behov for å bruke ressurser på å finne og definere de samiske bosettingsområdene i kommuner der befolkningen på 1800-tallet hovedsakelig var samisk. Hovedinnsatsen vil her være konsentrert rundt å selektere bygninger i SEFRAK som aldersmessig kan være automatisk fredet samt å overføre disse til Askeladden. Slike tilpasninger må vurderes i hvert enkelt tilfelle.

Differansen mellom antallet SEFRAK-objekter og det innførte antallet bygninger i Askeladden i eksemplene hentet fra Deanu gielda/Tana kommune og Skånland kommune, tydeliggjør utfordringene man står overfor i forvaltning av automatisk fredete samiske bygninger. Det viser med stor tydelighet at automatisk fredete samiske bygninger er underrepresentert i Askeladden og nødvendigheten av å oppdatere Askeladden med hensyn til automatisk fredete samiske bygninger.

Enkeltminneart	Automatisk fredet	Fjernet (aut. fredet)	Fredningssak pågår	Ikke fredet	Listeført kirke	Uavklart	Vedtaksfredet	Sum
Badstu-bad-badephus	0	0	0	0	0	0	1	1
Bolig	2	0	0	0	0	0	2	4
Bur-stabbur-loft	4	0	0	0	0	0	2	6
Driftsbygning	0	0	0	0	0	0	1	1
Fjøs-stall	1	0	0	0	0	0	0	1
Fjøs-stall/Gamme	0	0	0	0	0	0	2	2
Hovedbygning	0	0	1	0	0	0	0	1
Kapell	0	0	0	2	0	0	0	2
Kirke	0	0	0	3	1	0	0	4
Låve	1	0	0	0	0	0	0	1
Låve/Fjøs-stall	1	0	0	0	0	0	0	1
Overnattingssted	0	0	0	0	0	0	1	1
Sel (seterbu)	1	0	0	0	0	0	0	1
Uthus-skjul	1	0	0	0	0	0	1	2
Sum	11	0	1	5	1	0	10	28

Figur 20: Bygninger i Askeladden, Deanu gielda/Tana kommune. (Kilde: Askeladden september 2011.)

På bakgrunn av resultatene fra den valgte testkommunen Skånland kommune, vil vi konkludere med at den foreslåtte metoden synes å være en relevant og effektiv framgangsmåte for å identifisere automatisk fredete samiske bygninger i SEFRAK. Vår undersøkelse har vist at i Skånland kommune ville denne metoden kunne bidra til at 40 bygninger (eldre enn 1900) som med stor sannsynlighet er samiske og automatisk fredet kunne registreres i Askeladden. I tillegg ville 48 bygninger (1900-1924) med potensial for å ha samme fredningsstatus også kunne registreres. Totalt ville antallet bygninger registrert i Askeladden i denne kommune øke fra 1,5 til 23,7 % hvis alle 88 bygninger ble lagt inn.

5 Prosjektplan

I det følgende presenteres en plan for hvordan metoden kan inngå i et videre arbeid med å identifisere automatisk fredete samiske bygninger i SEFRAK.

Friis' kart dekker til sammen 19 kommuner i Finnmark, 25 i Troms og fire i Nordland. Til sammen utgjør det 48 kommuner. Vi foreslår at NIKU bruker sine erfaringer fra prosjektet "Fra SEFRAK til Askeladden" i en videreføring som omfatter alle kommuner som dekkes av Friis' kart. I dette arbeidet vil det innledningsvis være ønskelig å utarbeide en prioritert liste over rekkefølgen på kommuner som skal gjennomgås. Prioriteringslisten må godkjennes (og eventuelt utarbeides) av kulturminnemyndighetene v/Sametinget.

Sametinget og Riksantikvaren sees som viktige aktører i prosjektet. Det bør gjennomføres årlige prosjektmøter der nevnte instanser og NIKU deltar og diskuterer. Møtene vil være en arena for å orientere om resultater, framdrift og undervegsevaluering samt et diskusjonsforum for problemstillinger knyttet til gjennomføring av prosjektet. Det vil videre være behov for at Sametinget oppnevner en kontaktperson for prosjektet. Vedkommende bør ha kjennskap til samisk bygningsvern og vil være et fast kontaktpunkt mellom utførende instans og samiske kulturminnemyndigheter.

Arbeidet bør oppsummeres og evalueres når 20 kommuner er ferdig analysert og dette materialet er lagt inn i Askeladden.

Aktiviteter

Utarbeide en prioritert liste over kommuner som dekkes av Friis' etnografiske kart.

- *Identifisere samiske bosettingsområder med utgangspunkt i Friis' kart.*
Her foreslår vi at en først velger ut de områdene som hovedsakelig har samisktalende befolkning.
- *Digitalisere/kartfeste de nevnte bosettingsområdene.*
- *Selektene kommunevis alle stående bygninger i SEFRAK eldre enn 1900.*
- *Selektene kommunevis alle stående bygninger i SEFRAK fra perioden 1900-1924.*
- *Identifisere hvilke bygninger som sammenfaller med alderskriteriet og de definerte samiske bosettingsområdene.*
- *Overføre data om de identifiserte SEFRAK-bygningene (inklusive kartfesting) til Askeladden.* Dette vil være både kartfesting, samt beskrivelse av bygningene. De originale SEFRAK-manusene inneholder fotos av bygningsobjektene. Dette kan om ønskelig fra myndighetenes side, skannes og legges inn i Askeladden. Det samme kan bildedokumentasjon innhentet av regionale kulturminnemyndigheter samt gjennom kontrollregistrering av SEFRAK-kommuner. All innlegging i Askeladden skjer i dag i henhold til en definert mal. Denne malen må selvsagt ligge til grunn for innleggingen. Når det gjelder objektenes vernestatus kan det vurderes om man vil gi bygningene status som automatisk fredet eller som uavklart. Uansett hvilken vernestatus som velges, bør det gå fram av innføringen i Askeladden at objektet er overført fra SEFRAK og at det er plukket ut i henhold til byggeår og sammenfall med Friis' etnografiske kart.
- *Årlige prosjektmøter der Riksantikvaren, Sametinget og aktuelle kommuner deltar.*

Tidsplan og framdrift

Arbeid foreslås gjennomført i løpet av en 5-årsperiode.

2012

- Presentasjon av prosjektet for aktuelle instanser. Prosjektet og metoden diskuteres og justeres i henhold til innspill fra myndighetene. Dette gjelder blant annet innlegging i Askeladden og hvilke typer fredningsstatus som skal benyttes. Deltakere: Riksantikvaren, Sametinget og NIKU.
- Sametinget oppnevner en kontaktperson for prosjektet.
- Prioritert kommuneliste utarbeides og godkjennes av kulturminnemyndighetene.
- Informere kommuneadministrasjonen i de kommunene som inngår i årets liste.
- Gjennomføre aktiviteten i 10 kommuner i henhold til presenterte metode.
- Rapportere framdrift og resultater til Riksantikvaren, Sametinget og de berørte kommunene ved årets slutt.

2013

- Informere kommuneadministrasjonen i de kommunene som inngår i årets liste.
- Gjennomføre aktiviteten i 10 kommuner i henhold til presenterte metode.
- Undervegsevaluering av prosjektet. Presentasjon av evaluering og innspill samt eventuelt justering av metodikk. Deltakere: Riksantikvaren, Sametinget, og NIKU.
- Rapportere framdrift og resultater til Riksantikvaren, Sametinget og de berørte kommunene ved årets slutt.

2014

- Informere kommuneadministrasjonen i de kommunene som inngår i årets liste.
- Gjennomføre aktiviteten i 10 kommuner i henhold til presenterte metode.
- Årlig prosjektmøte; Riksantikvaren, Sametinget og NIKU deltar.
- Rapportere for framdrift til Riksantikvaren, Sametinget og de berørte kommunene ved årets slutt.

2015

- Informere kommuneadministrasjonen i de kommunene som inngår i årets liste.
- Gjennomføre aktiviteten i 10 kommuner i henhold til presenterte metode.
- Årlig prosjektmøte; Riksantikvaren, Sametinget og NIKU deltar.
- Rapportere for framdrift til Riksantikvaren, Sametinget og de berørte kommunene ved årets slutt.

2016

- Informere kommuneadministrasjonen i de kommunene som inngår i årets liste.
- Gjennomføre aktiviteten i 8 kommuner i henhold til presenterte metode.
- Sluttrapportere prosjektet til Riksantikvaren, Sametinget og de berørte kommunene.
- Sluttmøte. Oppsummering og sluttevaluering av prosjektet.
Deltakere: Riksantikvaren, Sametinget, inviterte kommuner og NIKU.

6 Konklusjon

I denne rapporten har vi foreslått en metode for å identifisere automatisk fredete samiske bygninger i SEFRAK gjennom bruk av Friis' etnografiske kart fra 1861. Ved hjelp av Friis' kart har vi definert samiske bosettingsområder og relatert dem til registrerte bygninger i SEFRAK. Bygninger som er lokalisert innenfor disse områdene, og som er eldre enn 1900 eller fra første kvartal av 1900-tallet, har stor sannsynlighet for å være automatisk fredete samiske bygninger.

Vi har testet ut den foreslåtte metoden i en testkommune; Skániid suohkan/Skånland kommune. Ved hjelp av Friis' kart har vi definert fire samiske bosettingsområder innenfor kommunen, og vi antar at Friis' angivelse av etnisk sammensetning i de definerte områdene kan forventes å ha gyldighet ut 1800-tallet og noe inn på 1900-tallet. Innen de fire områdene har vi identifisert 40 bygninger som er eldre enn 1900 og 48 bygninger som i følge SEFRAK er oppført i tidsrommet 1900-1924. Vi vurderer det som svært sannsynlig at bygningene som er eldre enn 1900 er automatisk fredet. I den andre gruppa vil de bygningene som er eldre enn 1911, kunne være automatisk fredet. Til sammenligning inneholder Askeladden bare totalt seks bygninger i Skániid suohkan/Skånland kommune og prosentvis utgjør bygninger bare 1,5 % av alle registrerte enkeltminner i kommunen. Resultatene som vi har kommet til ved hjelp av Friis' etnografiske kart vil derfor kunne øke dette antallet dramatisk. Vi har også sett nærmere på Askeladdens og SEFRAKs registreringer i Deanu gielda/Tana kommune og har funnet en lignende situasjon som for Skániid suohkan/Skånland kommune.

Differansen mellom antallet SEFRAK-objekter og det innførte antallet bygninger i Askeladden i eksemplene hentet fra Deanu gielda/Tana kommune og Skániid suohkan/Skånland kommune, tydeliggjør utfordringene man står overfor i forvaltning av automatisk fredete samiske bygninger. Det viser med stor tydelighet at automatisk fredete samiske bygninger er underrepresentert i Askeladden og understreker nødvendigheten av å oppdatere Askeladden med hensyn til denne kulturminnetypen.

Vi foreslår derfor et prosjekt der den presenterte metoden benyttes på alle de 48 kommunene som helt eller delvis dekkes av Friis' etnografiske kart. På dette viset vil en kunne sortere ut SEFRAK-bygninger som har en stor sannsynlighet for å være automatisk fredete samiske kulturminner, og de kan registreres i Askeladden. Store deler av Nordland og andre fylker med samiske bosettingsområder i sør vil falle utenfor, siden de ikke dekkes av Friis' kart. En gjennomføring i de nevnte 48 kommunene vil likevel kunne mangedoble antallet samiske bygninger i Askeladden. Dette vil gjøre Askeladden til et langt bedre redskap i forvaltning og vedlikehold av automatisk fredete samiske bygninger.

7 Referanser

Árran lulesamiske senter, Bodø kommune ved Bygningsprosjektet i Skjerstad, Museum Nord - Tysfjord Museum (2009) *Identifisering av samiske byggverk i lule- og pitesamisk område*. <http://www.museumnord.no/tysfjordmus/dok/Prosjektrapportbyggningsvern.doc>

Dokument nr. 3:9 (2008–2009) Riksrevisjonens undersøkning av korleis Miljøverndepartementet ivaretek sitt nasjonale ansvar for freda og verneverdige bygningar: http://www.riksrevisjonen.no/SiteCollectionDocuments/Dokumentbasen/Dokument3/2008-2009/Sammendrag/Samandrag_3_9_2008_2009.pdf

Friiskartene: <http://www.dokpro.uio.no/friiskartene/1861/1861oversikt.html>

Hansen, L. I. 1998, J. A. Friis etnografiske kart over Troms og Finnmark. *Ottar* 98:3, nr 221, s. 43-48.

Holm-Olsen I. M., E. R. Myrvoll, M. Myrvoll, A. Thuestad, 2010. *100-årsgrensen for automatisk fredete samiske kulturminner: Status og scenarioer*. NIKU rapport 40.

Holm-Olsen I. M., E. R. Myrvoll, M. Myrvoll, A. Thuestad, 2011. *100-årsgrensen for automatisk fredete samiske kulturminner: Casestudier og mulige modeller*. NIKU rapport 43.

Lindkjølen, H. 1983. *J. A. Friis og samene*. Forlaget Sámi Varas, Trondheim.

Lov om kulturminner av 1978: <http://www.lovdatabasen.no/all/nl-19780609-050.html>

Miljøvernforvaltningens prioriterte forskningsbehov. 2010 – 2015. http://www.regjeringen.no/nb/dep/md/dok/rapporter_planer/planer/2010/Miljovernforvaltningens-prioriterte-forskningsbehov-2010--2015.html?id=597528

Ot.prp. nr. 7 (1977 - 1978) *Om lov om kulturminner*, Miljøverndepartementet. Prop. 1 S (2010–2011): <http://www.regjeringen.no/nb/dep/nhd/dok/regpubl/prop/2010-2011/prop-1-s-20102011.html?id=618824>

Riksantikvaren 2010a: SEFRAK-registeret. 2011 <http://www.riksantikvaren.no/ark/>

Riksantikvaren 2011: Askeladden. Data lastet ned september, 2011. <http://askeladden.ra.no/sok/>

Sjølie, R. 2003. *Vern og forvaltning av samiske byggverk: hovedrapport august 2003*. Karasjok: Sametinget.

Appendix

Område 1

SEFRAK_ID	BYGNINGSNR	BYGNINGSTY	OBJEKTAVERN	TIDFESTING
1913 8 8	191106059	181 - Garasjeuthus annekst til bolig	LÅVE, TRØSEMARK, BAKKEJORD	184 - 1875-1899
1913 8 9	191127536	249 - Annen landbruksbygning	JORDKJELLER, BAKKEJORD	191 - 1900-1924
1913 8 10	191127544	241 - Hus for dyr/landbr.lager/silo	STABBUR, NØYSOMHET	184 - 1875-1899
1913 8 11	191127552	241 - Hus for dyr/landbr.lager/silo	STABBUR, FJELLDAL SÍNDRE	191 - 1900-1924
1913 8 13	191106245	111 - Enebolig	STUE, FJELLDAL	191 - 1900-1924
1913 8 14	191127560	249 - Annen landbruksbygning	STUE, ERIKSJORD, DALHAUG, "DEEVA"	184 - 1875-1899
1913 8 18	191106393	111 - Enebolig	STUE, FLØYSTAD	191 - 1900-1924
1913 8 19	191127595	249 - Annen landbruksbygning	SIÅ. FLØYSTAD	191 - 1900-1924
1913 8 25	191105230	163 - Våningh. benyttes som fritidsb	STUE, ERIKJORD	184 - 1875-1899
1913 8 26	191105222	249 - Annen landbruksbygning	SIÅ, ERIKJORD	184 - 1875-1899
1913 8 34	191105494	249 - Annen landbruksbygning	STABBUR, BRODERSTAD	184 - 1875-1899
1913 8 35	191105478	111 - Enebolig	STUE, BRODERSTAD	184 - 1875-1899
1913 8 36	191127412	249 - Annen landbruksbygning	JORDKJELLER, BRODERSTAD.	191 - 1900-1924
1913 8 38	191127439	163 - Våningh. benyttes som fritidsb	SIÅ, NØYSOMHETEN	191 - 1900-1924
1913 8 40	191127455	249 - Annen landbruksbygning	JORDKJELLER, STORELV	191 - 1900-1924
1913 8 50	191127609	181 - Garasjeuthus annekst til bolig	STABBUR, HUSMANNSJORD	191 - 1900-1924
1913 8 52	191127617	181 - Garasjeuthus annekst til bolig	BUR, NORLI	184 - 1875-1899
1913 8 54	191127633	249 - Annen landbruksbygning	SIÅ, HUSMANNSJORD, HUSJORD	184 - 1875-1899
1913 9 2	191126912	249 - Annen landbruksbygning	JORDKJELLER, TILLÆG	191 - 1900-1924
1913 9 7	191092899	111 - Enebolig	STUE, LUNDVOLL	191 - 1900-1924
1913 9 10	191092856	163 - Våningh. benyttes som fritidsb	STUE, BERGLAND	191 - 1900-1924
1913 9 13	191092805	612 - Barnehage	SKOLESTUE, BOLTÅSSKOLE, BERGLI	191 - 1900-1924
1913 9 14	191092791	111 - Enebolig	STUE, NERGÅRD	184 - 1875-1899
1913 9 16	191092635	161 - Fritidsbygg(hyttersommerh. ol	STUE, MYRVANG	191 - 1900-1924
1913 9 22	191092430	162 - Helårsb.benyttes som fritidsb.	STUE, HØGLI	191 - 1900-1924
1913 9 25	191092384	249 - Annen landbruksbygning	FJØS, BREIVOLL	184 - 1875-1899
1913 9 28	191092341	111 - Enebolig	VÅNINGSHUS, KALSTAD	191 - 1900-1924
1913 9 55	191126823	249 - Annen landbruksbygning	BUR, NORDHEIM	184 - 1875-1899

Område 2

SEFRAK_ID	BYGNINGSNR	BYGNINGSTYPE	OBJEKTNAMN	TIDFESTING
1913 7 1	191127307	161 - Fritidsbygg(hyttersommerh. ol	STABBUR, GUNNARHEIM	184 - 1875-1899
1913 7 3	191103432	111 - Enebolig	STUE, NIPEN	184 - 1875-1899
1913 7 4	191127331	111 - Enebolig	STUE, FJELLKROKEN, VESTRE, NIPEN	191 - 1900-1924
1913 7 6	191103467	163 - Våningh. benyttes som fritidsb	STUE, NYGÅRD	184 - 1875-1899
1913 7 9	191103521	162 - Helårsb.benyttes som fritidsb.	STUE, BAKKEN	191 - 1900-1924
1913 7 11	191103696	249 - Annen landbruksbygning	FJØS, KJØNNA	184 - 1875-1899
1913 7 12	191127358	249 - Annen landbruksbygning	SJÅ, HOLTÅSEN	184 - 1875-1899
1913 7 14	191103734	249 - Annen landbruksbygning	STUE, FJELDSTAD	184 - 1875-1899

Område 3

SEFRAK_ID	BYGNINGSNR	BYGNINGSTY	OBJEKTNAMN	TIDFESTING
1913 1 4	191127676	249 - Annen landbruksbygning	SOMMERFJØS, ANDERSJORD	191 - 1900-1924
1913 1 5	191107136	111 - Enebolig	VÅNINGSHUS, ØYVATNET	191 - 1900-1924
1913 1 9	191107101	249 - Annen landbruksbygning	DRIFTSBYGNING, ØYVATNET	182 - 1825-1849
1913 1 14	191107381	162 - Helårsb.benytttes som fritidsb.	VÅNINGSHUS, BLÅFJELLVANNET	182 - 1825-1849
1913 1 16	191107403	182 - Garasjeuth.anneks til fritidb	LÅVE, BLÅFJELLVANNET	184 - 1875-1899
1913 1 27	191107330	181 - Garasjeuthus anneks til bolig	FJØSGAMME, KVITFORS NORDRE	180 - 1800-1899
1913 1 28	191107322	111 - Enebolig	VÅNINGSHUS, KVITFORS NORDRE	191 - 1900-1924
1913 1 29	191107314	161 - Fritidsbygg(hyttersommerh. ol	VÅNINGSHUS, SANNEMARKEN	190 - 1900-1999
1913 1 40	191106954	111 - Enebolig	VÅNINGSHUS, ÆYMO, SANDMARKA	184 - 1875-1899
1913 1 42	191110714	163 - Våningh. benytttes som fritidsb	VÅNINGSHUS, ASPELID	191 - 1900-1924
1913 1 44	191110730	249 - Annen landbruksbygning	DRIFTSBYGNING, ASPELID	191 - 1900-1924
1913 1 48	191110773	161 - Fritidsbygg(hyttersommerh. ol	VÅNINGSHUS, SOLBAKKEN	191 - 1900-1924
1913 1 49	191128079	182 - Garasjeuth.anneks til fritidb	UTHUS SAMT GRUNNMUR AV LØE, SOLBAKKEN	191 - 1900-1924
1913 1 62	191110684	163 - Våningh. benytttes som fritidsb	VÅNINGSHUS, VASBAK	191 - 1900-1924
1913 1 66	191110501	111 - Enebolig	VÅNINGSHUS, GRØNVOLD	191 - 1900-1924
1913 1 69	191110803	111 - Enebolig	DRIFTSBYGNING, STEINLUND	191 - 1900-1924
1913 2 2	191106857	249 - Annen landbruksbygning	RUIN ETTER FJØSGAMME, EVABO	180 - 1800-1899
1913 2 3	191125738	163 - Våningh. benytttes som fritidsb	VÅNINGSHUS, MARITHAUGEN	191 - 1900-1924
1913 2 4	191125711	182 - Garasjeuth.anneks til fritidb	STABBUR, MARITHAUGEN	191 - 1900-1924
1913 2 5	191127838	249 - Annen landbruksbygning	JORDKJELLER, MARITHAUGEN	180 - 1800-1899
1913 2 6	191110935	662 - Samfunnshus grendehus	SANNEMARKEN SKOLE, MINNELYKKEN	191 - 1900-1924
1913 2 7	191110943	669 - Annet kulturhus	TOALETBYGG OG SKJUL, SANNEMARKEN SKOLE, MINNELYKKEN	191 - 1900-1924

Område 4

SEFRAK_ID	BYGNINGSNR	BYGNINGSTYPE	OBJEKTNAMN	TIDFESTING
1913 11 112	191118138	249 - Annen landbruksbygning	FJØS, ÅRSANDVIKEN	184 - 1875-1899
1913 11 113	191118138	249 - Annen landbruksbygning	UTEDO, ÅRSANDVIKEN	184 - 1875-1899
1913 11 115	191118049	183 - Naust båthus sjøbu	NAUST, ÅRSANDVIKEN	184 - 1875-1899
1913 12 3	191129008	161 - Fritidsbygg(hyttersommerh. ol	HUS, GAMMELHUS, HEGGELI	191 - 1900-1924
1913 12 7	191123913	249 - Annen landbruksbygning	FJØS, HELLEREN	191 - 1900-1924
1913 12 12	191129148	241 - Hus for dyr/landbr.lager/silo	FJØS, YTRESLETTEN	183 - 1850-1874
1913 12 18	191124472	111 - Enebolig	HUS, BAKKEJORDEN	191 - 1900-1924
1913 12 19	191124464	249 - Annen landbruksbygning	LÅVE, BAKKEJORDEN	184 - 1875-1899
1913 12 21	191124456	249 - Annen landbruksbygning	FJØS, BAKKEJORDEN	184 - 1875-1899
1913 12 26	191129040	249 - Annen landbruksbygning	STABBUR, JOHN SVOLL YTRE	182 - 1825-1849
1913 12 27	191129326	161 - Fritidsbygg(hyttersommerh. ol	BOLIGHUS, INDRE JOHN SVOLD	184 - 1875-1899
1913 12 28	191129318	241 - Hus for dyr/landbr.lager/silo	STABBUR, INDRE JOHN SVOLL	184 - 1875-1899
1913 12 30	191129261	249 - Annen landbruksbygning	LÅVE, INDRE JOHN SVOLL	191 - 1900-1924
1913 12 31	191129288	249 - Annen landbruksbygning	BRASSE, INDRE JOHN SVOLL	191 - 1900-1924
1913 12 32	191122909	163 - Våningh. benyttes som fritidsb	BOLIGHUS, JÆGERBAKKEN	183 - 1850-1874
1913 12 39	191122887	249 - Annen landbruksbygning	FJØS, SKOGLUND	191 - 1900-1924
1913 12 40	191122887	249 - Annen landbruksbygning	UTEDO, SKOGLUND	191 - 1900-1924
1913 12 41	191122879	111 - Enebolig	HUS, SKOGLUND	191 - 1900-1924
1913 12 49	191123751	249 - Annen landbruksbygning	LÅVE, NORDRE KROKELV	184 - 1875-1899
1913 12 50	191123743	249 - Annen landbruksbygning	STABBUR, NORDRE KROKELV	184 - 1875-1899
1913 12 51	191129598	249 - Annen landbruksbygning	MELKEHUS, NORDRE KROKELV	191 - 1900-1924
1913 12 52	191129601	249 - Annen landbruksbygning	SAUEFJØS, NORDRE KROKELV	191 - 1900-1924
1913 12 54	191129571	249 - Annen landbruksbygning	SOMMERFJØS, NORDRE KROKELV	191 - 1900-1924
1913 12 55	191123719	249 - Annen landbruksbygning	LÅVE, RYDNINGEN FJØS, NYLUND, NERÅSEN, GROVFJORD,	191 - 1900-1924
1913 13 8	191119800	249 - Annen landbruksbygning	SKÅNLAND	180 - 1800-1899
1913 13 33	191119428	249 - Annen landbruksbygning	FJØS, LABERG, LABERGET SØNDRE, GROVFJORD	191 - 1900-1924
1913 13 40	191119207	163 - Våningh. benyttes som fritidsb	BOLIGHUS, OPDAL, GROVFJORD	180 - 1800-1899
1913 13 51	191129172	241 - Hus for dyr/landbr.lager/silo	STABBUR, KÅVAN, KAAVAN ØVRE, SKÅNLAND	191 - 1900-1924
1913 13 53	191124308	111 - Enebolig	STUE, SKOGHAUGEN, KÅVAN, SKÅNLAND	183 - 1850-1874
1913 13 54	191129164	181 - Garasjethus annekst til bolig	STABBUR, SKOGHAUGEN, KÅVAN, SKÅNLAND	191 - 1900-1924

NIKU publikasjonsliste/Publications

Pr 20. september 2011

Fra 2003 avslutter NIKU tidligere serier og etablerer to nye, NIKU Rapport og NIKU Tema. F.o.m. 2001 er samtlige utgivelser tilgjengelig på www.niku.no som pdf-filer.

Kontaktadresse/Publications can be bought from:

NIKU, Postboks 736 Sentrum, N-0105 Oslo

Tlf./Tel.: (+47) 23 35 50 00. Faks/Fax: (+47) 23 35 50 01

E-mail: kirsti.e.sundet@niku.no

Nye serier f.o.m. 2003

NIKU Rapport

- 1 Bergstadens Ziir; Røros kirke. Tilstand og tiltak. *Brønne, J.* 2003. 97 s.
- 2 «Intet forandrer seg så ofte som fortiden». Om krusifiksene i Ringebu stavkirke. *Stein, M., Bronken, I. A., Nyhlén, T., Strandskogen, K. og E. S. Tveit.* 2003. 114 s.
- 3 Den bemalte og forgylte kalvariegruppen fra 1100-tallet i Urnes stavkirke. Konservering 2001-2003. *Frøysaker, T.* 2003. 89 s.
- 4 Samiske Kirkegårder. Registrering av automatisk freda samiske kirkegårder i Nord Troms og Finnmark. *Svestad A. og S. Barindhaug.* 2003. 15 s. **Utsolgt, kun som pdf-fil**
- 5 Alterskapet i Grip stavkirke. Et 1700-talls alterskap fra middelalderen. Konservering 2001-2003. *Olstad, T.M.* 2003. 59 s.
- 6 Hamar Cathedral ruin. Archaeological investigations 1996-1998. *Reed, Stan.* 2005. 244 s. **Utsolgt, kun som pdf-fil**
- 7 Samiske urgraver. Statusrapport med forslag til miljøovervåkingsprogram. *Myrvoll, E. R.* 2005. 37 s. (Finnes kun som PDF-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 8 Lysekroner frå Nøstetangen glasverk. Dokumentasjon, vurdering av originalitet, sikring og konservering. *Bjørke, A.* 2006. 55 s.
- 9 Evaluering av digitale dokumentasjonssystemer for arkeologiske utgravninger. *Molaug, P.B., Petersén, A., Risan, T.,* 2006. 19 s. (Finnes kun som PDF-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 10 Kulturminneforvaltningens og planarbeidets historie på Røros. "Kulturarv og verdiskaping. Økonomiske virkninger av kulturarven på Røros". Arbeidspakke 1. *Andersen, S. og Brønne, J.* 2006. 89 s. (Finnes kun som PDF-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 11 Ikonene i St. Georgs kapell, Neiden, Sør-Varanger kommune. Kontekst, motiver, teknikk og restaurering. *Norsted, T.,* 2006. 71 s. (Finnes kun som PDF-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 12 Landskap og historie-GIS. Historisk landskapsanalyse i Vestre Slidre, Oppland. *Guttormsen, T. S.,* 2007. 43 s. (Finnes kun som PDF-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 13 Konservering av Peter Reimers' altermalierier i Valle kirke, Lindesnes kommune i Vest-Agder. *Ford, T. O. og Frøysaker T.* 2007. 30 s. (Finnes kun som PDF-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 14..Samiske kirkegårder. Registrering av automatisk freda samiske kirkegårder i Finnmark, Troms og Nordland. *E. R. Myrvoll.* 2007. 36 s. (Finnes kun som PDF-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 15 Kulturarv som kapital. En analyse av kulturarvskapitalens diversitet på Røros som et grunnlag for tenkning om verdiskaping. Delprosjekt 5 i forskerprosjektet "Verdiskaping Røros". *T. S. Guttormsen, & K. Fageraas.* 2007. 105 s + vedl. (Finnes kun som PDF-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 16 Konservering av kirkeskip. Bønsnes kirke, Hole kommune i Buskerud. *Smith, H.* 2007. 22 s. (Finnes kun som PDF-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 17 Kulturhistoriske registreringer. Porsangermoen – Halkavarri skytefelt. *Barindhaug, S., Risan, T. & Thuestad, A.E.* 2007. 127 s. (Finnes kun som PDF-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 18 Flybåren laserskanning og registrering av kulturminner i skog. Fase 2. *Risbøl, O., Gjertsen, A. K. og K. Skare.* 2007. 33 s. (Finnes kun som PDF-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 19 Kulturminneverdier i by mellom bevaring og byutvikling. Et kunnskapsgrunnlag. *Omland, A., Berg, S. K., Mehren, A. og Eldal, J. C.* 2007. 59 s. (Finnes kun som PDF-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)

- 20** Lokala røster og lokale värden. En studie av Ålgårds kyrkas betydelse för icke-kyrkogångare. *Grahn, W. 2007. 30 s.* (Finnes kun som PDF-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 21** Alterskapet fra senmiddelalderen i Hadsel kirke – et alterskap attribuert til Lekagruppen. Undersøkelser og behandling av alterskapet. Oppmåling av fire skap i Lekagruppen. *Olstad, T. 2008. 83 s.*
- 22** Flybåren laserskanning og registrering av kulturminner i skog. Fase 3. *Risbøl, O., Gjertsen, A.K., og Skare, K. 2008. 43 s.* (Finnes kun som pdf-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 23** Maleriene i Fingalshula, Gravvik i Nærøy. *Norsted, T. 2008. 101 s.* (Finnes kun som Pdf-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 24** Samiske helligsteder. Tradisjon – registrering – forvaltning. *Myrvoll, E. R. 2008. 50 s.* (Finnes kun som pdf-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 25** Krusifikset og madonnaskapet i Hedalen stavkirke. Undersøkelse 2006-2008. *Stein, M. og Andersen, E. 2008. 82 s.*
- 26** Før og etter. Overvåking av tilrettelagte kulturminner. *Myrvoll, E. R. og Thuestad, A. E. 2009. 128 s.* (Finnes kun som pdf-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 27** Interseksjonella konstruksjoner og kulturminnesforvaltning. *Grahn, W. 2009. 60 s.* (Finnes kun som pdf-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 28** Kulturmiljøvurdering i Hammerdalen – Larvik. *Berg, S. K., Hvinden-Haug, L. J. og Larsen, K. C. 2009. 66 s + vedl.* (Finnes kun som pdf-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 29** Kulturmiljøbegrepet som teoretisk/analytisk begrep og som praktisk begrep for forvaltningen? *Molaug, P. B., Sollund, M.-L. B., Sæterdal, A. 2009. 41 s.* (Finnes kun som pdf-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 30** Visuell innvirkning på kulturminner og kulturmiljøer. En studie med utgangspunkt i vindparkutbygging på Lista. *Larsen, K. og Jerpåsen, G. 2009. 29 s.* (Finnes kun som pdf-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 31** Evaluering av "Spesielle miljøtiltak i jordbruket" (SMIL). Freda og verneverdige bygninger og andre kulturminner og -miljøer. *Sætren, A. 2009. 72 s.* (Finnes kun som pdf-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 32** Om retningslinjer for håndtering og forvaltning av skjelett- og gravfunn fra nyere tid. Rapport til Riksantikvaren. *Sellevold, B. 2009. 49 s.* (Finnes kun som pdf-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 33** I pilegrimenes fotefar. Pilegrimsleden som verdiskapingsprosjekt. *Berg, S. K., Nesbakken, A. 2009. 66 s.* (Finnes kun som pdf-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 34** Godt fungerende bevaringsområder. *Nyseth, T.; Sognnæs, J. 2009. 124 s.* (Finnes kun som pdf-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 35** Kulturminneforvaltningens kunnskapsbehov 2005-2009. *Larsen, K.C., Myrvoll, M. og Fløisand, I. 2009. 124 s.* (Finnes kun som pdf-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 36** Nasjonalt resultatmål 3 for kulturminnevernet. En undersøkelse av status og mulighet for måloppnåelse i 2020. *Sætren, Anne. 2010. 79 s.* (Finnes kun som pdf-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 37** Etablering av sentre for verdensarven. *Marit Myrvoll. 2010. 27 s.* (Finnes kun som pdf-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 38** Tilbygning og påbygning av verneverdige bygninger – Kulturminnevern og tilpasning. *Hvinden-Haug, L., Andersen, E. 2010. 65 s.* (Finnes kun som pdf-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 39** Verdier i Listalandskapet. Utprøving av metode for medvirkning i landskapskarakterisering. Rapport fra dialogseminar på Lista 7. og 8. oktober 2009. *Thomassen, J.; K. C. Larsen; W. Grahn og T. Risan. 2010. 49 s. 2010.* (Finnes kun som pdf-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 40** 100-årgrensen for automatisk fredete samiske kulturminner: Status og scenarier. *Holm-Olsen, I. M., Myrvoll, E. R., Myrvoll, M., Thuestad, A. 2010. 52 s.* (Finnes kun som PDF-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 41** Gudstenestereform og vernestrategi. *Hoff, A.M. 2010. 57 s.* (Finnes kun som PDF-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 42** Strømsø – sentrumsutvikling med kulturminner som ressurs. *Krokann Berg, S., Sognnæs, J. & Swensen, G. 2010. 101 s.* (Finnes kun som PDF-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 43** 100-årgrensen for automatisk fredete samiske kulturminner: Casestudier og mulige modeller. *Holm-Olsen, I.M., Myrvoll, E.R., Myrvoll, M. & Thuestad, A. 2011. 52 s.* (Finnes kun som PDF-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 44** Maleriene i Solsemhula, Leka kommune. *Terje Norsted. 2011. 72 s.* (Finnes kun som PDF-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 45** Flybåren laserskanning til bruk i forskning og til forvaltning av kulturminner og kulturmiljøer. Dokumentasjon og overvåking av kulturminner. *Risbøl, Ole, Amundsen, Hilde Rigmor, Bollandsås, Ole Martin, Nesbakken, Anneli. 2011. 40 s.* (Finnes kun som PDF-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)

46 "Polamatt i Hammerfest, verdens nordligste by." Behandling av maleriet i bystyresalen, Hammerfest rådhus. *Jernæs, Nina Kjølsen, Kempton, Hanne Moltubakk*. 2011. 45 s. (Finnes kun som PDF-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)

47 Landskap, kulturminner og lokal medvirkning. Evaluering og utprøving av metoder for landskapskarakterisering med vekt på landskapets historiske dimensjon. *Larsen, Kari; Grah, Wera; Risan, Thomas & Blumenrath, Christina Groth*. 2011. 55 s. (Finnes kun som PDF-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)

NIKU Tema

1 Fortidens minner i dagens landskap. Status for automatisk fredete kulturminner i Eidskog kommune, Hedmark 2002. *Sollund, M.-L. B.* 2003. 20 s.

2 Fortidens minner i dagens landskap. Status for automatisk fredete kulturminner i Saltdal kommune, Nordland 2002. *Barindhaug, S. og Holm-Olsen, I. M.* 2003. 22 s.

3 Fortidens minner i dagens landskap. Status for automatisk fredete kulturminner i Sandnes kommune, Rogaland 2002. *Haavaldsen, P.* 2003. 16 s.

4 Fortidens minner i dagens landskap. Status for automatisk fredete kulturminner i Skjåk kommune, Oppland 2002. *Binns, K. S.* 2003. 22 s.

5 NIKU strategiske instituttprogram 2001-2006. Verneideologi. NIKU-seminar 4. februar og 25. april 2002. *Seip, E. (red.)* 2003. 77 s.

6 Bevaring av samlingane ved fem statlege museer. Undersøkingar utført for Riksrevisjonen. *Bjørke, A.* 2003. 95 s.

7 På vandring i fortiden. Mennesker og landskap i Gråfjell gjennom 10 000 år. *Amundsen, H. R., Risbøl, O. & K. Skare (red.)*. 2003. 112 s. **Utsolgt, kun pdf-fil**

8 Fortidens minner i dagens landskap. Status for automatisk fredete kulturminner i Bømlo kommune, Hordaland, 2003. *Binns, K.S.* 2004. 20 s.

9 Fortidens minner i dagens landskap. Status for automatisk fredete kulturminner i Horten kommune, Vestfold, 2003. *Sollund, M.-L. B.* 2004. 17 s.

10 Fortidens minner i dagens landskap. Status for automatisk fredete kulturminner i Lillesand kommune, Aust-Agder, 2003. *Sollund, M.-L. B.* 2004. 20 s.

11 Fortidens minner i dagens landskap. Status for automatisk fredete kulturminner i Sortland kommune, Nordland, 2003. *Holm-Olsen, I. M.* 2004. 17 s.

12 Landskap under press – Urbanisering og kulturminnevern. En studie med eksempler fra Nannestad og Stavanger. *Swensen, G., Jerpåsen, G., Skogheim, R., Saglie, I-L, Guttormsen, T. S.* 2004. 95 s.

13 Fortidens minner i dagens landskap. Status for automatisk fredete kulturminner i Sarpsborg kommune, Østfold, 2004. *Sollund, M.-L. B.* 2005. 29 s.

14 Fra vernesone til risikosone. Studier i middelalderbyene Bergen og Tønsbergs randsoner. *Nordeide, S. Walaker (red.)*. 2005. 76 s.

15 Fortidens minner i dagens landskap. Status for automatisk fredete kulturminner i Skien kommune, Telemark 2005. *Sollund, M.-L. B.* 2006. 24 s.

16 Fortidens minner i dagens landskap. Status for automatisk fredete kulturminner i Grong kommune, Nord-Trøndelag 2005. *Sollund, M.-L. B.* 2006. 26 s

17 Fortidens minner i dagens landskap. Status for automatisk fredete kulturminner i Tromsø kommune, Troms 2005. *Holm-Olsen, I. M.* 2006. 22 s.

18 Kultur – minner og miljøer. Strategiske instituttprogrammer 2001-2005. *Red. Egenberg I. M., Skar B. og Swensen, G.* 2006. 354 s.

19 Fortidens minner i dagens landskap. Status for automatisk fredete kulturminner i Fræna kommune, Møre og Romsdal, 2006. *Sollund, M.-L. B.* 2007. 19 s.

20 Fortidens minner i dagens landskap. Status for automatisk fredete kulturminner i Nord-Aurdal kommune, Oppland, 2006. *Sollund, M.-L. B.* 2007. 21 s.

21 Fortidens minner i dagens landskap. Status for automatisk fredete kulturminner i Eidskog kommune, Hedmark 2007. *Sollund, M.-L. B.* 2008. 20 s.

22 Fortidens minner i dagens landskap. Status for automatisk fredete kulturminner i Sandnes kommune, Rogaland 2007. *Sollund, M.-L. B.* 2008. 20 s.

23 Fortidens minner i dagens landskap. Status for automatisk fredete kulturminner i Saltdal kommune, Nordland 2007. *Thuestad, A. E.* 2008. 20 s.

- 24** Fortidens minner i dagens landskap. Status for automatisk fredete kulturminner i Skjåk kommune, Oppland, 2006. *Thuestad, A. E. 2008. 21 s.*
- 25** Fortidens minner i dagens landskap. Status for automatisk fredete kulturminner i Guovdageainnu suohkan / Kautokeino kommune, Finnmark 2006. *Holm-Olsen, I. M. og Thuestad, A. E. 2008. 19 s.*
- 26** Fortidens minner i dagens landskap. Status for automatisk fredete kulturminner i Lillesand kommune, Aust-Agder 2008. *Sollund, M.-L. B. 2009. 21 s.*
- 27** Fortidens minner i dagens landskap. Status for automatisk fredete kulturminner i Bømlo kommune, Hordaland 2008. *Sollund, M.-L. B. 2009. 21 s.*
- 28** Fortidens minner i dagens landskap. Status for automatisk fredete kulturminner i Horten kommune, Vestfold 2008. *Sollund, M.-L. B. 2009. 17 s.*
- 29** Fortidens minner i dagens landskap. Status for automatisk fredete kulturminner i Sortland kommune, Nordland 2008. *Thuestad, A.E. 2009. 20 s.*
- 30** Kulturarv og stedsidentitet. Prosjektsammendrag. *Swensen, G. (red.). 2009. 9 s.* (Finnes kun som pdf-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 31** Kulturarv og stedsidentitet. Kulturmiljø i kryssilden mellom bevaring og utvikling. *Swensen, G., Larsen, K.C., Molaug, P.M. og Sognnæs, J. 2009. 85 s.* (Finnes kun som pdf-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 32** Fortidens minner i dagens landskap. Status for automatisk fredete kulturminner i Sarpsborg kommune, Østfold 2009. *Sollund, M.-L. B. 2010. 25 s.*
- 33** Fragmentert eller representativt? Konstruksjonen av kulturminneverdier langs Akerselva i Oslo. *Grahn, W., Berg, S.K., Larsen, K.C. 2010. 65 s.* (Finnes kun som pdf-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)
- 34** Fortidens minner i dagens landskap. Status for automatisk fredete kulturminner i Skien kommune, Telemark 2010. *Sollund, M.L.B. 2011. 28 s.*
- 35** Fortidens minner i dagens landskap. Status for automatisk fredete kulturminner i Grong kommune, Nord-Trøndelag 2010. *Sollund, M.L.B. 2011. 28 s.*
- 36** Fortidens minner i dagens landskap. Status for automatisk fredete kulturminner i Trondheim kommune, Sør-Trøndelag 2010. *Sollund, M.L.B. 2011. s.*
- 37** Fortidens minner i dagens landskap. Status for automatisk fredete kulturminner i Tromsø kommune, Troms 2010. *Thuestad, A. & Holm-Olsen, I.M. 2011. 28 s.*
- 38** Kultur og natur i Grimsdalen landskapsvernområde. Sluttrapport fra DYLAN-prosjektet. *Risbøl, Ole; Stene, Kathrine og Sætren, Anne (red.). 2011. 217 s.* (Finnes kun som pdf-fil på nettet. Utskrift kan bestilles hos NIKU.)

Annet

Kulturminner – en ressurs i tiden (Jubileumsbok – NIKU 10 år). *Red. C. Paludan-Müller & G. Gundhus, G. 2005. 184 s.*